

Nalinginnaasumik oqaaseqaatit

I. Aallaqqaasiut

Siunnersuut suliarineqarpoq nalunaarusiaq una aallaavigalugu: ”Kalaallit Nunaanni ilitsersuisarneq pillugu nalilersuineq” juni 2011-meersoq aamma innuttaasut ilinniarsimasuunerisa qaffassissusaat ilinniagaqarnissamullu kajumissuseqartinnerat qaffatsinniarlugu Naalaakkersuisoqatigiit isumaqatigiissutaanni anguniagassatut Naalakkersuisut anguniagaat. Tamatuma saniatigut siunnersuummi tunngavigineqarpoq, ilinniarnermik iluatsittilluni ingerlaqqinnissamut suliffissamillu toqqaanermut tunngatillugu ilitsersuisarneq tunngaviusut ilagigaat.

Ilitsersuisarnerup nalilersuiffigineqarnerani siunertaavoq kingorna inassuteqarsinnaanissaq qanoq iliorluni ilitsersuisarnerup pitsanngorsarneqarnerusinnaanersoq pingaartinneqarnerusinnaanersorlu. Nalunaarusiami inassuteqaataasimasut naapertorlugit siunnersuummi siunertaavoq ilinniagaqarnermi, inuussutissarsiuteqarnermik suliffeqarnermik ingerlatsinermik ilitsersuisarnermut inatsisitigut qulliunerusumik tunngaviit nutarterneqarnissaat, taakkununggalu ilaapput siunertaq akisussaaffiit, aaqqissuussaaneq ilitsersuisarnerillu aqqissuunneqarnissanut ingerlanneqarnissaanullu sinaakkutit, aningaasalersuineq nakkutilliinerlu. Tassunga peqatigitillugu inassuteqaatigineqarpoq, ilinniarnernut, inuussutissarsiuteqarnernut, suliffeqarnermik ingerlatsinermut tunngatillugu ataatsimut qulliunerusumilluunniit ilitsersorneqarsinnaanermik pilersitsisoqassasoq, aammalu oqaatigineqarpoq ilitsersorneqarnissamik saaffiginnisutunik ilitsersuinermillu qitiusumik nalunaarsuusiorfiup uppersaasiorfiullu pilersinneqarnissaat isumaliutigineqartariaqartut. Tamatuma saniatigut oqaatigineqarpoq ilinniarnernit akornanni ikaarsaariarneq pillugu ujartuilluni ilitsersuisarnermut sinaakkutinik pilersitsisoqartariaqartoq, aammalu Piareersarfiit ilinniarnernut ataasiakkaat akornanni ilitsersuisarnermi suliasat agguataarnerannut tunngatillugu inatsisinik paasiniaanissamik pisariaqartitsisoqartoq.

Oqaatigineqartut ilitsersuisarnermi suliassanik ilitsersuisussaataitanermillu kiisalu inuusuttut meeqqat atuarfianni naammassereernerminni ilinniarnernut suliffeqarnermullu peqataasarnernannik nalunaarsuisarneq ataatsimut saqqummiunneqannginnerat tunngavigalugu isigineqassapput. Aammattaaq ilitsersuisarneq pillugu nalunaarusiami ilanngunneqarpoq Kalaallit Nunaanni ilinniarnernut inuussutissarsiutinillu ilitsersuineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaani nr. 5, 3. september 1982-meersumi siunertami ilitsersuisarnermi ataqatigiissakkamik neqeroorutaanerisa pivisunngortinneqarsimanerat ilimagineqanngitsoq.

Ilanngullugu naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiissutaanni allaqqasoqarpoq, inuusuttut meeqqat atuarfianni naammassisimasut aammalu suliffeqalersimanngitsut ilinniagaqalersimanngitsulluunniit pillugit immikkut iliuuseqartoqartariaqartoq.

Tamatuma saniatigut meeqqat atuarfianni naammaassereernerup kingorna ujartuilluni ilitseruisarnerup ineriartorteqqinneqarnissaanut tunngatillugu kommunini suliasat isiginiarneqarnikorujussuupput, tamannalu kommunini arlalinni ullumikkut ingerlanneqalereersimalluni.

Tassunga peqatigitillugu paasineqarpoq inuusuttut amerlassusiisa katitigaanerisalu ineriartornerannik kiisalu inuusuttunut taakkununga tunngatillugu iliutsini angusat qitiusumit atavartumik malinnaavigineqarnissaannik pisariaqartitsisoqartoq, tamannalu ujartuilluni ilitseruisarnermik ilaneqassaaq. Tamakkua inuusuttut ilinniagaqarnersut, suliffeqarnersut imaluunni Piareersarfinni piginnaasanik annertusaanersut qulliunnerusumik paasissutissanik katersuinnissamik pisariaqartitsineq annertusarsimavaat.

Tamatuma saniatigut manna tikillugu ilitseruisarnermik ingerlatsineq pisuni allani apeqquserneqartarpoq, tassunga ilanngullugu pingaartumik inuusuttut siunissalimmik ilinniagaqalernissaasa inuussutissarsiorlutilluunniit sulilernissaaasa qulakkeernissaa siunertaralugu meeqqat atuarfiata inuusuttullu ilinniarfiisa akornanni ataqatigiissitsinnginnermut tunngatillugu. Akileartaarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitaq assersuutigalugu inassuteqaateqarpoq meeqqat atuarfianni ilitseruisussaataaneq atuartut ilinniagaqarnermik aallartitsinerannut atavartumilluunniit suliffeqarlernerannut atuutissasoq. Kisiannili meeqqat atuarfianni atuartunut ilitseruisussaataaneq pissutsit pissutigalugit salliutillugu atuartunut atuarfimmil naammassisunut taamaallaat atuuppoq, taamaalilluni meeqqat atuarfiata ilitseruisussaataanera meeqqat atuarfiata atuartitsisussaataaneranut atalluni.

Ilanngunneqassaaq, Kommuneqarfik Sermersooq-mi suliffeqarfiit, suliffeqarnermi kattuffiit pisortanilu oqartussat peqataaffigisaannik piffissami 8.-9. oktober 2012-mi isumasioqatigiit-toqarsimammat taaneqartumik Inerik, aammalu tassunga atatillugu ilaatigut Piareersarfiit inatsitigut aalajangersaaffigineqarnissaannik kissaateqarnermik saqqummiussisoqarpoq.

2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

a) Inatsisit atuuttut

Ilitsersuisarneq pillugu inatsit atuuttoq salliutillugu tassaavoq Kalaallit Nunaanni ilinniarnermut inuussutissarsiutinillu ilitseruineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5, 3. september 1982-imeersoq, taannalu Suliffeqarnermi innersuussisarneq il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat peqqussutaatigut nr. 10, 18. december 2003-meersukkut ingerlateqqinneqarpoq. Ilitsersuisarnerup siunertaa eqqarsaatigalugu taanna nalunaarummi allaaserineqarpoq tassasoq ilinniagaqarnermik naammassinninnissamik inuussutissarsiteqarnissamillu ataasiakkaat piareersarnissaannut ingerlatsinissaannullu aammalu inuiaqatigiit sulisuni ilinniarsimasuni pisariaqartitsinerannut ikiuutaassasoq. Taassuma saniatigut ersippoq ilitseruisoqartassasoq ataasiakkaat pisariaqartitaat piginnaasaallu isiginiarlugit, inuiaqatigiit pisariaqartitaannut naapertuuttumik sulianik ingerlatsivinni ingerlatsiveqarfinnilu taakku siunissamilu periarfissaannut tunngatillugu. Inuit ataasiakkaat taamaalilluni nammaginartumik ilinniagaqarlutik suliffeqarlutillu inuiaqatigiinni inississinnaassapput.

Tassunga peqatigitillugu ilinniagaqarnermik inuussutissarsiuteqarnermillu ilitsersuisarnej imatut nassuiarneqarpoq tamanut ataasiakkaanullu ilitsersuisarnerusiq, akerlianillu annertunerusumik nassuiarneqanngilaq tamanut ataasiakkaanullu ilitsersuisarnej qanoq paasineqas-sanersiq.

Aammattaaq oqaatigineqarpoq ilitsersuisarnerit ataqatigiissarneqartariaqartut, taamaalilluni imminut atasumik neqeroorutitut saqqumissallutik. Tamassuma saniatigut kommunini suliffeqarnej pillugu ataatsimiititaliat ataanni ilitsersuisarnej pillugu ataatsimiititaliat suliassaasa aqqissuunneqarnerat pillugu aalajangersakkat nalunaarummi ilaapput. Akerlianik assersuutiga-lugu ujartuilluni ilitsersuisarnej imaluunniit uppersaasiortussaataaneq pillugit aalajangersakkanik imaqqanngilaq, aammalu ilitsersuisussaataaneermi sinaakkutit aalajangersarneqarnikuunatik. Tassunga peqatigitillugu nassuerutigineqartariaqarpoq ilitsersuisarnerup aqqissuussaane-ranik nalunaarummi allaaserinnineq maannakkut piviusunut tunngatillugu naleqqukkunnaarnikuusutut isigineqartariaqartoq.

Suliffeqarnermi innersuussisarnej il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10, 18. December 2003-meersumi § 5, imm. 2-mi ersip-poq inuussutissarsiuteqarnej ilinniagaqarnerlu pillugit ilitsersuiner-mi inuussutissarsiummik ilinniagassamillu toqqaanermi ikiunneq ilaasoq. ilitsersuisarnermik nassuiaanivimmik aalajangersagaq imaqqarnerusiq imaluunniit inuussutissarsiutit ilinniagaqarnerlu pillugit ilitsersuisarnermik aalajangersakkami annertunerusumik allaaserinnittoqqarnerusiq nalorninartutut isigineqartariaqarpoq, taassuma saniatigut ilitsersuisarnermuit tunngatillugu siunertaq pillugu aalajangersakkamik Inatsisartut peqqussutaat imaqqanngilaq. Aammattaaq Inatsisartut peqqussutaanni § 5, imm. 1-imi ersip-poq suliffissarsiortunut inunnullu piginnaasanik annertusaanermi inuusuttulluunniit sullissineranni peqataasunut kommunalbestyrelsi ataasiakkaanut iliuusissatut pilersaarummik suliaqassasoq. Tassunga atatillugu iliuusissatut pilersaarutit taaneqartut pillugit annertunerusumik malit-tarisassiornissamut piginnaatitsissut ilanngunneqarnikuunngilaq. Tassunga peqatigitillugu siunnersuisarnerup aqqissugaanera pillugu aalajangersakkat ataasiakkaat Inatsisartut peqqus-sutaanni aalajangersarneqarnikuupput. Taamaalilluni § 3, imm. 1-imi ersip-poq kommunini suliffeqarnermi innersuussisarnerup isumaginissaa kommunalbestyrelsip pisussaaffigigaa, tassunga ilanngullugit suliffissamik innersuussisarnej aamma inuussutissarsiuteqarnej ilinniagaqarnerlu pillugit ilitsersuisarnej. Taassuma saniatigut § 5, imm. 3-mi ersip-poq peqqussut malillugu kommunalbestyrelsip suliassanik aqutsinermut ilitsersuisarfimmik suliffeqalernis-samullu piareersarfimmik kommunalbestyrelsi pilersitsisinnaasoq. Tamassumani aamma Pia-reersarfiit pilersinneqarniissaannut inatsisitigut pisinnaatitsisoqarpoq.

Inatsisitigut inissisimanermi aammattaaq ilaavoq Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 17 ulloq 16. oktoberi 2007 Piareersarfinni qitiusumik ingerlatsiviit suliame-ninik ingerlatsinerat il.il. naliliisarnej pillugu. Ilitsersuisarnej piginnaasanillu annertusaaneq pillugu Piareersarfiit suliassaannut atatillugu kommunalbestyrelsit nalunaarusiortussaataane-rannik aalajangersakkanik nalunaarut imaqqarpoq. Piareersarfiit aningaasalersorneqarnerat kommunit

tapersiinerisigut pisarpoq. Angusassat ilaat sullissinissaq pillugu isumaqatigiissutini Namminersorlutik Oqartussat kommunalbestyrelsillu akornanni isumaqatigiissutigineqartuni aalajangersakkat tunngavigalugit Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsineranut tapiissuteqartarput. Kingullertut taaneqartoq Piareersarfiit ingerlatsinerannik ingerlaavartumik inaarutaasumillu nalilersuinissamik paasissutissallu taakku Namminersorlutik Oqartussanut nassiunnissaannut tassunga atatillugu pisussaaffeqarpoq.

Paasissutissat taakku nalunaarut naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussanut nalunaarutigineqartut kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni sullissinissaq pillugu isumaqatigiissutitut tunngatillugu kommunit suliassanik ingerlatsinerannik Namminersorlutik Oqartussat nalilersuinerannut ilaapput. Kommunit sullissinissamut isumaqatigiissutinik malinninnerannik naliliineranut atatillugu nalunaarut atuuppoq. Aammattaaq nalunaarummi ersippoq ingerlatsineranut tapiissuteqarnermi piumasaqaataasoq sullissinissaq pillugu siunertanik taaneqartunik kommunit pineqartut malinninnissaat. Nalunaarusiornermi siunertaavoq akuttunngitsumik nalunaarusianik Namminersorlutik Oqartussat ingerlatitseqqiinissaat ilaatigullu suliassatut isumaqatigiissutaasut suliarinissaannut imaluunniit angusassatut isumaqatigiissutaasut anguneqarnissaannut tunngatillugu kommunit ajornartorsiuteqalerpata kommuninik oqaloqateqartarnissaq aammalu suliassatut isumaqatigiissutaasut kommunit suliarinerat Namminersorlutik Oqartussat paasisaqarnissaannik nalunaarutikkut qulakkeerneqarput. Tassunga peqatigitillugu nalunaarummi ersippoq paasissutissanut ilaatigut ilaasut kommunit ilitsesuinerisa annertussusiat aammalu iliuusissatut pilersaarutit suliarineqartut amerlassusiat. Tamassuma saniatigut naatsorsueqqissaarinermi paasissutissat arlallit nalunaarummi oqaatigineqarput, taakkulu aamma qitiusumik allaffissuarmut nalunaarutigineqartussaapput. Nalunaarutit immikkoorutaa tassaavoq, Piareersarfinnik nalunaarummi taaneqartunik pilersitsineq taamaallaat "taamaalorsinnaanermik aalajangersakkatut" taaneqartutut oqaasertaligaanera, taamaammallu Piareersarfiit nalunaarummi taaneqartut pilersinissaannut ingerlannissaannullu kommunalbestyrelsit pisussaaffeqanngillat. Tamassumunnga pissutaavoq nalunaarut pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq qaangerlugu atuutinngimmat, taannalu aamma Piareersarfinnik pilersitsineq "taamaliorsinnaanermik aalajangersakkamut" killilerpaa, takuuk suliffeqarnermi innersuussisarneq il.il. Inatsisartut peqqussutaat pillugu allaaserineqartut qulaaniittut.

Pingaartumik uppersaasiortussaataitanermut tunngatillugu aamma taaneqarsinnaavoq Suliffeqarnermut, suliffissarsiortut ilinniagaqalerniartullu sulilersinneqartarnissaannut kiisalu Kalaallit Nunaannut suliartortartunut tunngasunik kommunalbestyrelsit paasissutissanik nalunaaruteqartarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 20 19. novemberi 2007-imeersoq. Nalunaarummili ilitsersuineq pineqanngilaq, kisiannili inuit kikkut Piareersarfinniinnersut pillugit paasissutissanik arlalinnik kommunalbestyrelsit nalunaaruteqartussaataapput. Paasissutissat pineqartut tassaapput ilaatigut inuit ataasiakkaat pisariaqartitaannut tunngatillugu ilitsersuinerup sammiveqartinnissaa siunertaralugu inuit ataasiakkaat ilitsersorneqarnissamik pisariaqartitsinerannik paasiniaanissamut atorneqarsinnaasut. Nalunaarummili siunertaq pingaarneq tassaavoq suliffeqarneq pillugu qarasaasiami nalunaarsuif-

fiup Suliaq pilersinnissaanut nutartertarnissaanullu periarfissat killilersornissaat, taamaalillunilu ilitsersuineq toqqaannartumik pineqanngilaq. Nalunaarut pillugu ilaatigut Suliffissaaleqisunik sulilersitsiniarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 14, 12. november 2001-imeersumi pisinnaatitsisoqarpoq, tassanilu sulilersitsiniarnermi suliniutit ingerlanneqarnissaat, ilinniagaqarnissamik neqerooruteqarneq aqutugalugu sulilersitsiniarneq aammalu suliffissaaleqisut sulilersinniarnaqartut pillugit kommunalbestyrelsit naatsorsueqqissaasiornissaat killilersorneqarput. Inatsisartut peqqussutaat ilitsersuinissamut erseqqarissamik tunnganngikkaluartoq ilimagineqarpoq ingerlatat taaneqartut pillugit tassunga atatillugu ilitsersuisoqarnissaa nalunaarummi ilaatinneqartoq.

Aammattaaq taaneqarsinnaavoq Kommunini suliffissarsiuussisarneq suliffissarsiortullu killilersimaarneqarnissaat il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 40 18. september 1990-imeersoq, nalunaarulli ilitsersuisarneq pillugu aalajangersakkanik ataasiakkaanik imaqaraluartoq tamassumunnga imaliinnarluni tunngassuteqanngilaq. Nalunaarummi § 1-imi ilaatigut ersippoq Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi innersuussisarneq pillugu sulisitsisunut sulisunullu kommunalbestyrelsit ilitsersuissasut.

Naggasiullugu ilinniartitaanerni assigiinngitsuni ilitsersuisarneq pillugu malittarisassat aalajangersarneqarnikuupput, taakkunanilu ilinniakkamik naammassinninnissamut ilitsersuisarnermik taaneqartartoq annertunerusumik isiginiarneqarpoq. Tamanna imatut paasineqassaaq ilianniakkat pineqartut naammassinissaat qulakkeerniarlugu ilitsersuinerit, kisiannili ilinniakkat aalajangersimasut qaangernagit. Akerlianik ikaarsaariarneq pillugu ilitsersuineri pineqarpoq ilinniakkamiit ilinniakkamut allamut imaluunniit ilinniarnermiit suliffeqalernissamut ikaarsaariarneq pillugu ilitsersuisarneq. Ilinniarnermik naammassinnissaq pillugu ilitsersuineq innersuussinermut, siunnersuinerimut il.il. ilinniakkamut aalajangersimasumut tunngatillugu pisumut taamaalilluni killeqarpoq, aammalu ilitsersuineq taamaattoq ilinniakkap pineqartup naammassinissaanut ilitsersorneqartup pitsaanerpaanik atugaqarnissaaata qulakkeernissaanik pingaarnepaatut siunertaqarluni. Ilaatigut Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 19. maj 2010-meersumi § 20, imm. 2, oqaaseqatigiit siullianni ersippoq ilinniartut ilinniagasamik inuussutissarsiutissamillu toqqaanissaat pillugu ilitsersorneqarnissamik neqeroorfigineqassasut. Aalajangersakkamut oqaaseqaatini ersippoq ilinniarnerit inuussutissarsiutillu tamanut tunngasut pillugit ilitsersorneqarnissaq aalajangersakkamut tunnganngitsoq, tassa ilinniartit ilitsersuineranni taamaallaat pineqarmata ilinniarnerfimmi pineqartumi ilinniarnermik ingerlatsisut. Oqaaseqatigiit aappaanni pisinnaatitsineq pillugu aalajangersakkamik aalajangersagaq ilaneqarpoq, tamassuma kingorna ilitsersuinerit, ilitsersuisut piginnaasaat, ilitsersuinerit imarisaat il.il. pillugit nalunaarusiornikkut malittarisassiortoqarsinnaalluni, tassunga ilanngullugu ilinniartut ilinniartimmi ilinniarnermik ingerlatsinngitsut tamassuminngali isumaliuteqartut ilitsersorneqarsinnaallutik. Pisunili taakkunani aamma ilitsersuineq pineqarpoq, inuussutissarsiutinut ilinniagaqarnissamik toqqaanermut naammassinnissamillu aallaaviusumik tunngasoq.

Ilinniagaqarnissamut piareersarluni ilinniaqarnissamut tunngatillugu Ilinniarnertuunngorniartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 13, 22. november 2011-meersumi § 39, imm. 1, oqaaseqatigiit siulliani ersippoq ilinniakkap sammivianik, ilinniartitsissutinik nammineq toqqarneqarsinnaasunik toqqaanissamik ilinnianerup naammassinissaanut ilitersorneqarnissamik aamma ilinniagassamik inuussutissarsiummillu toqqaanissamik ilinniartut ataasiakkaat neqeroorfigineqassasut. Tassunga atatillugu aalajangersakkamut oqaaseqaatini ersippoq ilitersuinissami neqeroorut ilinniagassamik toqqarneqarsinnaasumik ilitersuinermut aamma ilinniakkamik naammassinissamik ilitersuinermut ingerlaqqeriarnissamillu ilitersuinermut tunngatillugu assigiinngiaartoq. Suliamik ingerlatsinermik nalilersuinermi suna pisinnaanersoq inasutigineqarsinnaanersorlu malillugu ilinniartut ataasiakkaat namminneq kissaataat aallaavigalugit ilitersuinissamik ilaneqarpoq. Kisiannili Ilinniarnertuunngorniartarneq pillugu inatsimmut aamma ilisarnaataavoq ilinniarnertuunngorniarnep naammassinissaanik apeqqummut tunngatillugu ilitersuineq ingerlanneqassasoq, taamaammallu ilinniartunut assersuutigalugu ilinnianermik taamaatitsisimasunut tunnganani.

Ingerlaqqilluni ilinniarnepit eqqarsaatigalugit Ilisimatusarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 8-imi nr. 19, 19. november 2007-meersumi ersippoq, ilinniarnepur ingerlannep, Kalaallit Nunaata avataani ilinniarnissamut periarfissat tamassumalu kingorna suliffeqarnissamut periarfissat pillugit ilinniartut ilitersornissaanik Ilisimatusarfik neqerooruteqassasoq. Aalajangersakkamut oqaaseqaatini ersippoq ilitersuisussaataaneq taammaallaat Ilisimatusarfimmi ilinniartunut atuuttoq, ilinniartunngorsinnaasunullu atuunnani. Kisiannili ilinniartunut Ilisimatusarfimmi ilinniannqitsunut Ilisimatusarfik aamma ilitersuisinnaavoq. Kisiannili Ilisimatusarfimmi ilinniarnertut ataasiakkaanut taakkulu naammassinissaannut tamanna aallaaviusumik attuumassuteqarpoq.

Meeqqat atuarfiat eqqarsaatigalugu meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 15, 3. december 2012-meersumi § 19, imm. 1 aamma 2-mi ersippoq atuartut ilinniartitsisutik isumasioqatigalugit iliuusissatut pilersaarummik suliaqassasut, taannalu ataavartumik nalilersuinermut ilaavoq aammalu atuartup atuqqinneranut ilinniagaqaqqinneranullu aallaaviulluni. Aammattaaq ersippoq iliuusissatut pilersaarut nalilersuinerit inernerannik taakkuninngalu nangitseqqiinermi aalajangikkaniq imaqassasoq, aammalu iliuusissatut pilersaarut atuartunut naammassisunut tunngatillugu atuartup siunissami ilinniarnissamini inuussutissarsiummillu toqqaanissami sunik anguniagaqarniarnepa pillugu paasissutissanik imaqassaaq, tassunga ilanngullugit anguniakkat angunissaannut suut pisariaqarnersut. Taamaalilluni iliuusissatut pilersaarut pineqartoq tassaavoq atuarnepur toqqaannartumik tunngatillugu suliarineqartoq, aammalu ilinniartut meeqqat atuarfianni naammassereerneranni ilinniaqqinnerannilu iliuusissatut pilersaarutit qanoq annertutigisumik atuartunut atuutissanerat pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarnikuunngilaq. Aammattaaq inatsimmi § 13, imm. 3-mi ersippoq atuartut angajullit ilinniagassamik inuussutissarsiuutissamillu toqqaaniarnepanni ilitersorneqassasut, aammalu inatsimmi § 22, imm. 1-imi ersippoq atuartut ataasiakkaat atuartitsinermi pissar-

siaannik nalilersuinermit atatillugu atuartut taakkulu angajoqqaavi atuartup atuaqqinnissamik ilinniaqqinnissamillu inuussutissarsiummillu toqqaanissamik ilitsersorneqassasut. Tamassuma saniatigut Naalakkersuisut inatsimmi § 36, imm. 3, nr. 3-mut tunngatillugu ilitsersuinerit suut ilinnialernissamut pitsaanerusumik kinguneqarnersut sunniutinik uutuisussaataapput, aammalu meeqqat aturfii ataasiakkaat pitsaassuseq pillugu naluaarusiaanni atuartut naammassisut ilinniagassamik inuussutissarsiummillu toqqaanerannut tunngatillugu ilitsersuinerup anertussusia aamma allanneqassasoq, takuuk § 49, imm. 2.

Taamaalilluni ilitsersuinermit suliasat ilitsersuisussaataanerlu pillugit nutartikkanik ataatsimoortumik saqqummiisoqanngilaq, aammalu ilinniagassamik sulinerullu ingerlannissaanut tunngatillugu ataatsimoortumik qulliinerusumik ilitsersuisoqarsinnaanani. Tamassumunnga pissutaavoq, soorlu qulaani oqaatigineqartoq, ilitsersuinerup ilinniarfinnut assigiinngitsunut agguannera, aammalu tassunga atatillugu ilinniakkamik naammassinninnissamik ilitsersuineq pineqarnerulluni, aammalu ikaarsaariarneq pillugu ilitsersuivineq Piareersarfinnut suliasannagortinneqarneratut isikkoqarluni, naak tamassuma suunera annertunerusumik nassuiarneqanngikkaluartoq. Tassunga atatillugu ajornartorsiut pingaarneq tassaavoq meeqqat aturfiiisa, ilinniarfiit Piareersarfiillu suleqatigiinnerat pillugu malittarisassiortoqarnikuunniginnera aammalu ikaarsaariarneq pillugu ilitsersuinermit ilimagisat ersarissumik nassuiarneqarnikuunatik.

Taamaammat ilitsersuinerit imminnut atasumik neqeroorutitut ersinnngillat, tamannalu ilitsersuisarneq pillugu nalunaarummi 1982-imeersumi siunertaagalarpoq. Tassunga ilanngunneqassaaq ilitsersorneqarnissamik saaffiginnissutit ilitsersuinerillu nalunaarsornissaannut uppernarsaasiornissaannullu qitiusumi nalunaarsuiffeqanngitsoq.

b) Siunnersuut

Siunnersuumi qulliinerusumik siunertaq ilitsersuisarnerup ataatsimut isigalugu annertusarneqarnissaanik kissaateqarnermut atassuteqarpoq. Tassunga atatillugu inassuteqaatit arlallit imm. 1-imi aallaqqaasiinermi allaaserineqartut piviusunngortinnissaat aammalu ajornartorsiutit tassunga atatillugu tikkuarneqartut iliuuseqarfigineqarnissaat siunnersuummi siunertaavoq. Tamassuma saniatigut siunnersuummi ilitsersuisarneq imminut atasunngortinniarneqarpoq aammalu ilinniartaanermi ikaarsaariarnermut atatillugu tapersiissutit qulakkeerniarneqarlutik. Kisiannili ikaarsaariarneq pillugu ilitsersuisarnermut atatillugu annertunerusumik suliniuteqarneq imatut pissaaq ilinniakkamik nammassinninnissaq pillugu ilitsersuisarnermik isiginniarneq annikillisinneqarani. Anguniakkat salliutillugu piviusunngortinneqassapput aaq-qissuussaanerup aaqqissuinerullu naleqqussarnerisigut aammalu maannakkut isumalluutit tunngaviusut pitsaanerusumik atornerisigut.

Siunnersuummi qulliinerusumik anguniagaq tassaavoq ilitsersuisarneq pillugu inatsisitigut ataatsimut sinaakkusiliinissaq, tamannalu ilinniakkamik naammassinninnissamik ilitsersuisarneq pillugu aalajangersakkat atuuttut ilinniarnermi assigiinngitsuni aalajangersakkat ataqqillu-

git ilinniarnernut inuussutissarsiutinullu assigiinngitsunut tunngatillugu suliaqarfiit akornanni pissaaq.

Siunnersuut imarisaalu eqqarsaatigalugit tamanna Ilinniartitaanermit, Ilageeqarnermit, Kultureqarnermit Naligiissitaanermullu Naalakkesuisoqarfiup, Inuussutissarsiuteqarnermit, Aatsitassarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup aamma KANUKOKA-p suleqatigiinnerisa kinguneraa. Suleqatigiinneq kinguneqarpoq siunnersuummut uunga missingersuutitut inatsisitigut sinaakkutit suliarineqarnerannik, inassuteqaatit politikikkullu oqariartuutit qulaani taaneqartut aallaavigalugit siunnersuutip tunngaviummik aaqqissugaanera imarisaalu pingaernerit aalajangersarneqarlutik.

Aammattaaq siunnersuummi siunertaavoq inuusuttunut 16-18 ukiulinnut (inuusuttoqatigiinnik taaneqartartunut) immikkut iliuuseqarnermi sinaakkutit qulakkeerneqarnissaat. Taamaammat meeqqat atuarfimmi naammassereernerup kingorna toqqaannartumik ilinniarnermut atassuteqarnissap ingerlatiinnarneqarnissaata pingaaruteqassusia siunnersuummi erseqqissarneqarpoq, aammalu inuusuttut 15-it 18-illu akornanni ukioqartut meeqqat atuarfianni naammassereersimatsiarnermi ilinniagaqalinngitsut efterskolinnngitsullu aammalu meeqqat atuarfianni naammassereernerup kingorna ukioq ataaseq-marluk qaangiunneranni annertunerusumik isiginiarneqassallutik. Tamassuminnga nangitseqqilluni inuusuttut cpr-normui atorlugit nalunaarsuisarnissap paasiniaasarnissallu qulakkeerneqarnissaa siunnersuummi siunertaavoq. Paasiniaaneq assersuutigalugu inuusuttut qitiusumik ilinniarfimmi atuagarsornermiit suliffeqarfimmi ilinniartunnginissamut naammaginartumik ikaarsaariarnissaasa qulakkeernissaa siunertaralugu ilinniarnermut ikaarsaariarnermi tapersiissutitut atorneqarsinnaavoq. Inuusuttunut taakkununga tunngatillugu ilitsersuisarneq annertusineqassaaq aammalu inuusuttut inuusuttut ilinniarfiini ilinniakkap sammivianik siusinnerusumik toqqaasarnissaat qulakkeerneqassalluni, tassa misilittakkat takutimmassuk inuusuttut sivilisunerusumik ilinniagaqanngikkaangata taaku inuussutissarsiutinut piginnaasaqalerniarlutik ilinniagaqanngitsooriaannaasartut. Tassunga atatillugu pingaaruteqartut isigineqarpoq sumiiffinni siunnersuisarfiit ujartuillutik ilitsersuisinnaasassasut ammalu inuusuttunut taakkununga immikkut iliuusissatut pilersaarusiornissaq qulakkeerlugu aammalu sammiveqarnerusumik ilitsersuisarnissaq siunertaralugu anguniakkat taaku assigiinngiarsinneqassallutik.

Aammattaaq siunnersuummi aallaaviuvoq suliffissaqanngitsut tamarmik immikkut ilitsersorneqarsinnaasariaqartut siunnersorneqarsinnaasariaqassallutillu, tassani innuttaasut ataasiakkaat aallaavigineqassallutik aammalu ataavartumik suliffeqarnissaat siunertaalluni.

Tamassuma saniatigut suliniutit angusallu nalilersorneqartassapput. Naggasiullugu ilitsersuisarnerup tamakkiisumik nutarternissaa siunnersuummi siunertaavoq.

Inuusuttut immikkut isiginiarneqaraluartut nunatsinni innuttaasut tamarmik siunnersuummi pineqarput. Tassunga peqatigitillugu ilitsersuisarneq qanoq paasineqassanersoq nassuiarne-

qarpoq aammalu ilitersuisarneq qanoq aaqqissuunneqassanersoq innersuummik imaqarluni. Aammattaaq ilitersuinerup pitsaassusissaanut piumasqaammik siunnersuut imaqarpoq, tassunga ilanngullugu siunnersuit piginnaasaannut tunngatillugu. Tassunga ilanngunneqassapput ilinniagaqarnermut iliuusissatut pilersaarutit pillugit aalajangersakkat, taakkulu iliuusissatut pilersaarutunut meeqqat atuarfianni suliarineqartunut tapiliullugit inuusuttunut suliarineqassapput. Aammattaaq iliuusissatut pilersaarutit suliarineqarnissaat nutaajunngilaq, tassa suliffissaaleqisunut tunngatillugu tamanna pisussaaffioreermat. Nutaaq tassaavoq meeqqat atuarfiannit iliuusissatut pilersaarutit aallaavigineqarnissaat. Tamassuma saniatigut ikaarsaariarneq pillugu ilitersuisarnermut tunngatillugu meeqqat atuarfii ilinniarfiillu allat iliuusissatut pilersaarutit suliaqartussaannerat nutaalierneruvoq.

Aammattaaq naleqquttutut isigineqarpoq ilitersuinerup siunnersuummi taamaallaat pineqarnissaa, tamannalu ilinniagassamik toqqaaniarsinnaanermut malittarisassiornissaq pillugu isumaliutinut atatillugu isigineqassaaq. Tamanna imatut paasineqassaaq, atuartut meeqqat atuarfianni naammassereernerup kingorna atuartut ilinniagaqarnissamut piareersimatinnissaannut tapersiinnissaq siunertaralugu ilinniarfinni meeqqat atuarfiata saniatigut ilinniagaqarnissamut neqerooruteqartuni ilinniartitsineq ilitersuinerlu pillugit malittarisassat. Ingerlatat taamaattut inatsisissatut siunnersuummi aalajangersarnerannik kinguneqarpoq. Piareersarfinni ataatsimut isigalugu ingerlatat aalajangersimasut atorlugit ilitersuisarneq isigineqarunnaariartaarsinnaavoq, taamaammallu suliniutit taamaattut inatsisinut allanut innersuussutigineqarnissaat pitsaannerusutut isigineqarpoq. Tassunga atatillugu pineqarsinnaavoq ilinniakkat ataasiakkaat imaluunniit suliffeqarneq pillugu inatsisit pillugit inatsisit atuutilersinneqarnissaat.

Siunnersuummi nutaaliernerit pingaernerit immikkullu isiginiagassat ataani allaaserineqarput:

2.1 Nassuiaatit siunertarlu

Siunnersuut aalajangersakkanik imaqarpoq, taakkunani ilitersuinerup qanoq paasineqarnissaa ilitersuinermilu siunertat suut ikorfartorneqassanersut nassuiarneqarluni. Tassani atatillugu tunngaviummik ilitersueriaatsit asigiinngitsut marluk atornerqarput. Ataaseq ilinniarnermik naammaassinninnissaq pillugu ilitersuineq aappaalu ikaarsaariarneq pillugu ilitersuinerut taaneqarluni, takukkit inatsimmi atuuttumi immikkoortoq 2a. Tamassuma saniatigut nassuiarneqarput ataasiakkaanik ilitersuineq aamma ataatsimut ilitersuineq, kiisalu ilinniarneq inuussutissarsiuteqarnerlu pillugit ilitersuineq. Naggasiullugu ujartuilluni ilitersuinerup nassuiarneranik siunnersuut imaqarpoq.

2.2 Akisussaaffiit aaqqissuussaannerlu

Siunnersuummi tunngaviummik pingaartutut isigineqarpoq akisussaaffiit agguataarnerat aammalu ilitersuisarnerup aaqqissuussaanaera pillugit aalajangersakkat erseqqarissumik aalajangersarneqassasut aammalu ilitersuisarnerup imminut atanissaa ataqatigiissarnissaalu qulakkeerneqassasut.

Akisussaaffiit agguataarnerat pillugu apeqqut eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut akisussaaffii aamma sumiiffinni akisussaaffiit atorlugit akisussaaffinnik pingaarnernik siunnersuut imaqarpoq. Naalakkersuisut imatut paasineqassapput naalakkersuisoqarfik suliassanik ingerlatsinisamat qaqugukkulluunniit akisussasoq, sumiiffinnilu akisussaaffiit imatut paasineqassapput kommunalbestyrelsit aamma ilinniarfiit akisussaaffii.

2.2.1 Naalakkersuisut akisussaaffii pingaarnert:

- Iltersuisarnermik ineriartortitsineq
- Iltersuisarneq pillugu paasissutissiineq, tassunga ilanngullugit iltersuisarnermi atortunik suliaqarneq aamma internetikkut iltersuisarneq pillugu nittartagaq
- Iltersuisartunik ilinniartitsineq, tassunga ilanngullugu ilinniartitseqqittarneq
- Tapersuilluni iltersuineq
- Misilittakkanik ilisimasanillu paarlaasseqatigiittarneq
- Nalilersuisarneq
- Iltersuisarnermik ataqatigiissaarineq
- Oqallittarfimmik pilersitsineq ingerlatsinerlu aamma attaveqatigiittarnermik pilersitsinermi peqataaneq
- Misileraaneq ineriartortitsinerlu
- Nakkutilliinerit

2.2.2 Internetikkut iltersuisarneq pillugu nittartagaq

Internetikkut iltersuisarneq pillugu nittartagaq tassaavoq iltersuisarnermik neqeroorutit, taakkulu iltersorneqarusuttunut paasissutissanik nammineerlutik ujarlersinnaasunut atugasannngortinneqassapput. Tassani aammattaaq inuusuttunut immikkut aaqqissukkamik iltersorneqarnissamik pisariaqartitsisunut iltersuisartut atorneqarsinnaassapput. Tassunga peqatigitillugu ilimagineqarpoq amerlanerusut nittartakkamik pitsaanerpaamik pissarsiaqarsinnaasut piginnaasatik pisariaqartut annertusassagaat, aammalumi iltersuisarnermik suliassat ilagissavaat tamassuma tapersertarnissaa.

Internetikkut nittartagaq aammattaaq ilinniarnermut inuusutissarsiuqarnermullu tunngatilugu iltersuisarmik soqutigisaqartunut tamanut atugassannngortinneqassaaq. Iltersuisarneq pillugu nittartakkami ilimagineqarpoq inuiaqatigiit suliassaat pingaarnert aammattaaq atuarneqarsinnaassasut, tassa iltersuisarneq pillugu nittartagaq oqartussanut il.il. iltersuisarnermik suliaqartunut sakuussamat pisariaqartoq aammalu iltersuisarnerup, suliaqarfiit iltersuisarnerup pitsaassusaat qaffasinnerusumik pitsaassuseqarnissaat, taamaatiinnartarnerup annikillisinnissaa, allamik ilinniagaqalernerit, suliffeqarnissamat periarfissat pitsaannerusut qulakkeernissaat, sulisunik pisariaqartitsineq, pisortat isumalluutaannik pitsaannerusumik atuinissaaq aammalu ilinniagaqarnermi inuusutissarsiuqarnermilu pissutsit ammasuunissaat paasiumarnissaallu pillugit siunnersuummi siunertat qulakkeerniarlugit pingaaruteqarluni.

Ilitsersuisarneq pillugu nittartakkap imarisai eqqarsaatigalugit ilimagineqarpoq nittartagaq ilaatigut makkuninnga imaqassasoq:

- oqaatsinik atornegartartunik nalunaarsuivik aamma ilinniartitaaneq inuussutissarsiuteqarnerlu
- ilinniagassamik toqqaaneq tassungalu ikiuineq pillugit paasissutissiineq
- aalajangernermut taperseeriaatsit, tassunga ilanngullugit programmit ilinniagassamik inuussutissarsiutissamillu toqqaanerit imminnut atanissaannut tunngatillugu atornegarsinnaasut
- ilinniarnerpup pilersaarusiorderanant atortut ikiuutit
- maili, tassani apeqqutit akineqarsinnaallutik
- nunani tamani ilinniarnissamut suliffeqarnissamullu periarfissat pillugit paasissutissiineq
- Kalaallit Nunaanni suliffeqarnissamut maannakkut periarfissat ilimagineqartullu pillugit paasissutissiineq

Tamassuma saniatigut nittartagaq aamma ilinniarnissanut nalunaarnermi immersugassat internetimi pissarsiarineqarnissaannut aammalu ilinniakkat inuussutissarsiutillu pillugit, ilaatigut ilinniarnissamut suliffeqarfinnullu tunngatillugu, paasissutissiissutitut linksitut atornegarsinnaavoq .

2.2.3 Oqallittarfik

Aammattaaq Kalaallit Nunaanni oqallittarfimmik pilersitsinissamik Naalakkersuisut peqquneqarnerannik siunnersuut aalajangersakkamik imaqarpoq, tassani isumassarsiat, ilisimasat, misilittakkat il.il. paarlaasseqatigiissutigineqartarnissaat siunertaralugu soqutigisaqartut naapittarsinnaallutik.

2.2.4 Kalaallit Nunaanni Ilitsersuisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit

Aammattaaq siunnersuutigineqarpoq nunatsinni ilitsersuisarneq pillugu siunnersuisoqatigiinnik pilersitsisoqassasoq, taakkulu ilitsersuisarneq pillugu qulliunerusumik ataatsimullu isigalugu ineriartortitsinissamik siunnersuineramik suliaqassapput aamma ilitsersuisarnerup aqqiissuunneqara tulleriinnilersorneralu pillugit Naalakkersuisunut aamma Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Ilitsersuisarfimmu siunnersuisassapput. Siunnersuisoqatigiit sulisitsisut sulisullu peqatigiiffiinit, ilinniarnissamut, KANUKOKA-mit aamma ilinniagaqartut kattuffiinit ilaasortaqaassaaq.

2.2.5. Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Siunnersuisarfik

Naalakkersuisut suliaqassannut tunngatillugu siunnersuumi siunnersuutigineqaroq taakku pi-sortat immikkoortuat inatsisitigut aalajangersaq aqutsinermi Naalakkersuisut ataaniittoq aqutigalugu suliarineqassasut. Tamanna tunngaveqarpoq periuseq taaneqartartoq ”matu ataaseq” atornegarnissaata siuarsarnissaanik kissaateqarnermik. Tassunga tunngatillugu naatsorsuutigineqarpoq immikkoortoq taanna Namminersorlutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Ilitsersuisarfiata annertusarnera aqutigalugu pilersinneqassasoq. Qitiusumik Ilitsersuisarfik 2003-imi Niuernermik Ilinniarnissamut Nuummiittup ataanut inissinneqarpoq, massakkullu inissivinniarneqarpoq. Qitiusumik Ilitsersuisarfik 2000-imilli ilitsersuisartut tunngaviusumik ilinniarnissamut ingerlanneqarnikuuvoq. Ilitsersuisartunut ilinniarnissamut Aningaasanut inatsimmi

40.91.02-mi nammineq pingaarnertut kontoqarpoq. Ilinniartitsinermi anguniakkat tassaaput meeqqat atuarfianni ilinniartitsinermi allani pilersinneqarnikuusuni allani ilitsersuisartut, suliffisarsiusissisarnermi siunnersortit, ilinniagaqarnermi ilitsersuisartut aamma Piareersarfinni ilinniartitsisut kiisalu ilinniarnertuunngorniartitsinermi ingerlaqqillunilu ilinniartitsinermi ilitsersuisartut. Ilitsersuisartunut tunngaviummik ilinniartitsinermi ilinniagaqarnermut, inuusutissarsiornermut sulinerimullu tunngatillugu innuttaasunik ilitsersuisarnerup pitsaassusilerneqarnissaanut taper-siissaaq. Ilinniagaq pillugu ilitsersuisarnerqartut ataasiakkaat soqutigisaasa piginnaasaasalu isiginiarneqarnissaannut taper-siissaaq, tassungalu peqatigitillugu sulisunik piginnaasalinnik pissarsinissamut inuiaqatigiit pisariaqartitaannut taper-siissalluni, taamaalillunilu ineriartortitseqqittoqassalluni. Qitiusumik ilitsersuisarfinnut 2013-imut ingerlatsinermit aningaasaliis-sutini internetimi nittartakkap ”Sunngu”-p ingerlannissaanut nutarternissaanullu aningaasat aamma ilaapput. Qitiusumik ilitsersuisarfik aamma sumiiffinni ilitsersuisarnermik suliaqarneq pillugu sivikitsumik pikkorissarnissanik illoqarfinnilu anginerusuni ilitsersuisarneq pillugu isumasioqatigiinnissanut neqerooruteqartarpoq.

Siunnersuummi ilimagineqarpoq Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Ilitsersuisarfik immikkoortuussasoq nammineertoq, tamannalu imatut paasineqassaaq ilitsersuisarfik Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsiviinut allanut ilaangitsoq, tassa ilimagineqarmat immikkoortup taassuma suliaqarnermik ingerlatsinera tamassuma erseqqarissuutissagaa salliutillugulu. Ilitsersuisarfilli ingerlatsiviup allap illutaani inissinneqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugu ilinniartitsinermi, ki-siannili suliaqarnermik ingerlatsinissamik akisussaaffiup suli ataanissaalluni.

2.3 Kommunalbestyrelset sumiiffinni akisussaaffii:

- Inatsit malillugu kommunimi innuttaasunut tamanut ilitsersuisarneq
- Inuusuttut meeqqat atuarfianni naammassisut tamarmik ilinniagaqarnermi iliuusissatut pilersaaruteqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa
- Inuusuttunut anguniakkanut tunngatillugu ujartuilluni ilitsersuisarneq
- Paasissutissanik nalunaarsuisarneq nalunaaruteqatarnernerlu
- Kommunini ilitsersuisarfinnik kommunini suliffeqarnermi innersuussisartunik kommuninilu atuarfeqarfinnik suleqateqartunik pilersitsineq ingerlatsinerlu
- Meeqqat atuarfiannit iliuusissatut pilersaarutit atuartut ilinniagaqarnermi atornerqartasasut
- Illuni naleqquttuni ilitsersuisartut piginnaasallit ilitsersuisarnissaat

Tamassuma saniatigut ilinniartitsinermi uku akisussaaffigissagaat:

- Ilinniartitsinermik naammassinnaaq pillugu ilitsersuisarneq
- Kommuni ilitsersuisarfiit akuutillugit ikaarsaariarnermi ilitsersuisarneq

2.3.1 Ilinniarnermi iliuusissatut pilersaarutit suliarinissaannut pisussaaffik

Tamassuma saniatigut siunnersuummiippoq meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1 aamma 2 naaperlugit iliuusissatut pilersaarutit meeqqat atuarfianni suliarineqartut aallaaviga-

lugit ilinniagaqarnermi iliuusissatut pilersaarutit suliarinissaannik nutarternissaannillu pisussaaffeqarneq.

Meeqqat atuarfianni ilitsersuisarnerup aamma ilinniagaqarneq inuusutissarsiuteqarnerlu pil-lugit ilitsersuisarnermi iliuusissatut pilersaarutit meeqqat atuarfianni suliarineqartartut kom-muninilu suliarineqarajuttartut imminnut atanissaasa qulakkeerneqarnissa pingaaruteqarpoq. Tamanna immikkut pingaaruteqarpoq, tassa inuusuttorpassuaqarmat meeqqat atuarfianni maanassereernerup kingorna toqqaannartumik ilinniagaqalertanngitsunik. Taamaalilluni meeqqat atuarfianni taassumalu kingorna ingerlaqqinnermi ilitsersuineq naammaginartumik imminut atanngippat ilinniagaqanngitsoortoqariaannaasarpoq.

Siunnersuutip kinguneraa iliuusissatut pilersaarut atuartumut meeqqat atuarfiat pillugu inatsit naapertorlugu suliarineqartussaq aamma atuartunut naammassisunut ilinniagaqarnissamik pilersaarutaasoq aamma atuartut ilinniaqqinnerani atuutissasoq. Meeqqat atuarfianni naam-massereernermi kommunalbestyrelsit taamaalillutik pisussaaffilerneqarput iliuusissatut piler-saarut meeqqat atuarfianni suliarineqartoq kommunini ilitsersuisarfinnut nassiuteqqittassa-gaat. Inuusuttut meeqqat atuarfianni naammassereernermi assersuutigalugu ilinniagaqanngit-sut pineqarpata kommunini siunnersuisarfiit iliuusissatut pilersaarut aallaavigalugu ilinniaga-qarnissamut iliuusissatut pilersaarut suliarissavaat. Tassunga atatillugu kommunalbestyrelsit pisussaaffilerneqarput ilinniagaqarnissamik pilersaarut suliarineqartoq tunngavigalugu meeq-qat atuarfianni atuartunut ikaarsaariarnermi ilitsersuinnermi kommunini ilitsersuisarfiit akuuti-tissagaat. Tassunga atatillugu pingaaruteqarpoq kommunini ilitsersuisarfiit ikaarsaariarnermi ilitsersuisarnermut tunngatillugu sumiiffinni ilisimasaqarfiusut atuarfinnik suleqateqassasut, taakkunungalu ikiutissasut, tamanna meeqqat atuarfianni ingerlanneqaraluartoq. Tassunga atatillugu erseqqissarneqassaaq ikiuineq taamaallaat pineqartoq, taamaammallu meeqqat atuarfiata suliaasai ilitsersuisarfiup suliarissanngilai. Ilitsersuisarfinni ilitsersuisartut meeqqat atuarfianni ilitsersuinnermut akuutinnerisigut inuusuttut kommunit ilitsersuisarfiannut siusis-sukkut atassuteqartinneqalissapput, tamassumanilu aamma inuusuttut pisariaqartitsilissagunik tamassuma kingorna saaffiginninnissaat ajornannginnerulersinneqassaaq.

2.3.2 Ujartuilluni ilitsersuisarneq

Inuusuttunut tunngatillugu ujartuilluni ilitsersuisarneq suliaasap taassuma pingaartinneqarnera erseqqissarniarlugu kommunini ilitsersuisarfiit immikkut ilitsersuisarnissamik pisussaaffeqar-nerattut aalajangersarneqarpoq. Tassunga tapiliullugu oqaatigineqarsinnaavoq inuusuttunut ilinniagaqaaqqilernatik meeqqat atuarfianni naammassisunut Piareersarfiit meeqqallu atuarfiata suleqatigiinnerisigut ilitsersuisarneq Kommune Kujallermik iluatsitsilluni ingerlanneqarni-kuusoq. Inuusuttut kommunit ilitsersuisarfeqarfiginngisaanni nunaqarfinniittut aamma isigi-niarneqarnissaat tassunga atatillugu aamma pingaartuuvoq.

2.4 Aningaasalersuineq nakkutilliinerlu

Ilitsersuisarnermi suliassat siunnersuummi taaneqartut suliarineqarnerannik Namminersorlutik Oqartussat nalinginnaasumik nakkutilliinerat eqqarsaatigalugu, tamanna isumaqatigiissutini aqutsinermik ilaneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, tamannalu kommunit Namminersorlutik Oqartussat allaffissornikkut nalinginnaasumik ingerlatsinerisa avataani inissisimanerat tunngavigalugu isigineqassaaq. Isumaqatigiissutit kinguneqarput Naalackersuisut kommunalbestyrelsillu akornanni allaganngorlugu isumaqatigiissusiortoqassasoq. Piffissaq isumaqatigiissusiorfiusoq isumaqatigiissutini aalajangersarneqassaaq, tassungali peqatigitillugu ilimagineqarpoq isumaqatigiissutit ukiumoortumik aaqqiissuteqarfigineqartarnerat tunngativigalugit ingerlaavartumik aaqqiivigisarlugit isumaqatigiissutaassasut. Aqutseriaaseq taanna siunnersuutigineqarpoq ilinniagaqarnermik inuussutissarsiuteqarnermillu ilitsersuisarnerup inaaru-taasumik kinguneqartup siumut tamatigut equivissumik aalajangerneqarsinnaanngitsup suniuteqarnera allanngorartuuneralu pissutigalugit. Tamanna isumaqatigiissuteqariaatsimik ammanerusumik piunasaqaateqarfiuvoq, tamassumanilu piffissap ingerlanerani piunasaqaatit allanngorsinnaanerit piareersimaffigineqartariaqarpoq, piunasaqaatillu tamarmik siumut immikkoortualunnngortinneqarsinnaagajuttanngillat. Aqutsinermi nakkutilliinermilu sakkuunerisa aningaasaliissutit erseqqarissuutitsilersinnaasutut pissarsissutigineqarnissaannut tunngatillugu saniatigut isumaqatigiissutit aamma suleqatigiinnissamut sakkuupput. Kingullertut taaneqartoq tunngaveqarpoq angusassatut isumaqatigiissutit tassunga peqatigitillugu tassaammata qitiusumik ingerlatsisut naapeqatigiiffigisinnaasaat, taamaammallu isumaqatigiissutini siunertaq aamma tassaavoq sullississummik aalajangersimasumik sullissineq pillugu oqaloqatigiittarnissamut sinaakkusiisoqarnissaa. Tassunga atatillugu ilimagineqarpoq angusassat pillugit isumaqatigiissutit aqutsinermi atortuussasut tamatigoortut atorneqarsinnaasullu, tassungalu peqatigitillugu eqqorluartuliornissaaq pillugu pisariaqartumik piunasaqaammik imaqarlutik.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Soorlu aallaqqaasiinermi immikkoortumi oqaatigineqartoq aningaasanut atorneqarsinnaasunut tunngatillugu isumalluutit pitsaannerusumik atorneqarnissaannik annertunerusumik isiginninniarnissamut sanilliullugu inatsimmut atuuttumut tunngatillugu aaqqiissuussaannermi arlalinnik naleqqussaasoqarnissaa siunnersuummi siunertaavoq.

Aammattaaq oqaatigineqassaaq Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Ilitsersuisarfiup paasissutissiissutai tunngavigalugit inuit 201-it piffissami 2000-imiit 2012-ip naaneranut ilitsersuisartut ilinniagaqarneq naammassinikuugaat. Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Ilitsersuisarfiup ukioq manna ilamagaa ilitsersuisartut 19-it tunngaviusumik ilinniarnermik naammassissasut, qilillu ilitsersuisartut nutaat. Tamassuma saniatigut ilisimatitsissutigineqarpoq ilitsersuisarfik 2013-imi immikkut aningaasaliisoqarnera tunngavigalugu iliniartut 20-t 2013-imi ukiuakkut ilitsersuisartut ilinniarneq aallartissagaat.

Tassunga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq Qitiusumik Ilitsersuisarfik 2013-imiit AMA-mit aningaasanik taaneqartartunik aningaasaliiffigineqartalernikuusoq. Ilitsersuisarfiup qaffakkiartortumik pikkorissaasarneranut tunngatillugu angalanermut ineqarnermullu aningaasartuu-

tit siusinnerusukkut ilitersuisarfimmut aningaasaliissutit iluanni akilerneqartarnikuupput. AMA-mit aningaasanik pissarsisinnaaneq taamaalilluni 500.000-1.000.000 kr.-llu akornanni sipaaruteqarnermik kinguneqarpoq, taakkulu taamaalillunik suliassanut allanut atorneqarsinnaalerlutik. Nalilersuisarneq, ineriartortitsineq ilitersuisarnermik ataqatigiissaarineq kiisalu paasissutissiisarneq, tapersersuilluni siunnersuineq aamma misilitakkanik ilisimasanillu paarlaasseqatigiittarneq il.il. pillugit Naalackersuisut aalajangiissappata Qitiusumik Iltersuisarfimmit ingerlanneqartussaanerannik tamanna kinguneqassaaq.

Kommunini ilitersuisarfinnut tunngatillugu suliassat siunnersuummi oqaatigineqartut eqqarsaatigalugit ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq 2012-ip naanerani ilitersuisartut ilinniarsimasut 49-it missaaniittut sulisuusut, taakkulu Piareersarfinnut 18-inut agguataarnikuupput. Suliassanut siunnersuummi taaneqartunut tunngatillugu taakku naammattutut imaliinnarluni isigineqarsinnaanngillat. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq Piareersarfiit ilitersuisarnermi suliassat siunnersuummi taaneqartut amerlanersaasa sularinissaannik ullumikkut pisussaaffeqartut. Siunnersuutip kinguneranik ilitersuisarnermi suliassat eqqarsaatigalugit taakku salliu-tillugu tassaapput ilinniagaqarnermi iliuusissatut pilersaarutinik suliaqarneq kiiisalu inuusut-tunut aalajangersimasunut tunngatillugu ujartuilluni ilitersuisarnermik pisussaaffeqarneq.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq ukiumi 2013-imi ukiunilu missingersersuiffiusuni kon-tomi pingarnermi 20.11.52-imi Politikikkut Aaqqissuussaannermi aningaasaliissutit, inuusut-tunut 15-18 ukiulinnut immikkut ittumik suliniuteqarnermut nunaqarfinni ikaarsaariarneq pillugu ilitersuisarnermut tapiissutissatut ukiumut 800.000 kr.-t immikkoortinneqarnikuusut. Tassunga ilanngunneqassaaq Kommune Kujalleq Nunap Immikkoortuini Periusissiap ilaatut ilitersuisarnermilu isumalluutit tullerriaarnerat tunngavigalugu ujartuilluni ilitersuisinnaani-kuusoq.

Iliuusissatut pilersaarutit assilinerannik meeqqat atuarfiata kommunini ilitersuisarfinnut nas-sitsisarnissaa pillugu siunnersuummi § 25, imm. 3-mut tungatillugu ilisimatitsissutigineqar-sinnaavoq, atuartut ukiumut 800-t 10. klassimi naammassereernerup kingorna meeqqat atuar-fianni naammassisartut, ilimagineqarpoq iliuusissatut pilersaarutip ataatsip assilinerata sumiif-fimmi ilitersuisarfimmut nassiunissaa minutsit tallimat missaanni sivissuseqassasoq. Pif-fissaq atorneqartoq 67 tiimit missaanissaaq, tiimimullu akissarsiaq 200 kr. tunngavigalugu ukiumut 13.400 kr.-ussaaq. Iltersuisarfiup tamassuma kingorna IT-reg-imut immiutissavai, ilimagineqarporlu aningaasartuutit taamatuttaaq 13.400 kr.-iussasut

Aammattaaq sumiiffinni siunnersuisarfiit iliuusissatut pilersaarutit tigusassavaat internetimilu nalunaarsuiffimmi t”IT-reg”-imiit aasassallugit, ilimagineqarporlu iliuusissatut pilersaarum-mut ataatsimut minutsit tallimat missaanni atorneqartassasoq. Ilimagineqarpoq suliassaq taan-na aningaasarsiat tiimimut 200 kr.-t aallaavigaanni ukiumut aningaasartuutit 13.400 kr.-ussasut.

Iliusissatut pilersaarutinik meeqqat atuarfianni suliarineqartartunik nutarterineq suliareqqiinerlu ilimagineqarpoq allaffissornikkut aningaasatigut kinguneqassasoq. Ilinniagaqarnissami iliuusissatut pilersaarutinik suliaqarneq salliutillugu tassaavoq inuussuttut ilinniagaqarnermi suliffeqarnermilu ineriartornerannik taakkunungaluk pilersaarutinik nalunaarsuineq, tassunga ilanngullugu meeqqat atuarfianni iliuusissatut pilersaarutinut sanilliullugu suna isumaqatigiisutaasimanersoq. Suliassaq taamaalilluni tassaavoq meeqqat atuarfianni iliuusissatut pilersaarutit ilaternerat. Pineqartoq tassaavoq ilinniagaqarnissamut pilersaarutit sumiiffinni suliarineqartut pillugit siunnersuummi § 21. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq ukioqatigiinnit ataasiakkaanit 18-it inorlugit ukioqartunit inuussuttut 400-t missaaniittut, taakkulu meeqqat atuarfianni naammassereernerup kingorna ilinniagaqalernikuunngitsut suliffeqarnatilluunniit. Tassunga sanilliunneqassaaq nalilerneqarmat iliuusissatut pilersaarutit ilinniagaqarnermi iliuusissatut pilersaarutinngortinneqarnerat kommunini ilitsersuiffinni tiimit marluk atorneqartassasut, tassanilu tiimimut akissarsiat 200 kr-uppata ukiumut 160.000 kr.-nik aningaasartuuteqartoqarnerussaaq.

Tassunga ilanngunneqassaaq ukioqatigiit meeqqat atuarfianni naammassinerannut atatillugu siusinnerusumi marlunnik ukioqatigeeqassammat aamma siunnersuummi § 21-ip ataaniittunik, tassa taakku ilinniagaqarnermik inuussutissarsiuteqarnermilluunniit aallartisisimassanngimmata imaluunniit ilinniarnermik taamaatitsisimassallutik. Ilimagineqarpoq inuussuttut taakku 900-t missaaniissasut, taakkulu aamma ilinniagaqarnissamut iliuusissatut pilersaarummik suliaqarfigineqarnissamik pisariaqartitsissapput, nalilerneqarporlu tassani 360.000 kr.-nik ataasiarluni aningaasartuuteqartoqassasoq. Kisiannili kisitsisitigut kinguaattoorneq ukiuni tulluuttuni takuneqarsinnaanngitsoq pineqarpoq, aammattaaq ilimagineqarpoq inuussuttut 900-t taaneqartut ilaat Piareersarfinni iliuusissatut pilersaarutinik maannakkut suliaqarfigineqareersimassasut.

Tassunga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq suliffeqarnermi innersuussisarneq pillugu inatsit naapertorlugi suliffeqanngitsunut tunngatillugu iliuusissatut pilersaarutit suliarineqarnissaat inatsimmi piumasaqaataareersoq, aammalu internetimi qarasaasiami nalunaarsuiffimmi ”IT-reg”-imi iliuusissatut pilersaarutinik ilanngussuineq aallartereernikuuvoq, takuuk nalunaarsuinerneq suliaqartut pillugit ataaniittoq.

Aammattaaq Kalaallit Nunaanni Ilitsersuisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit pilersinnissaannut ingerlatsinissaannullu atatillugu aningaasartuuteqartoqartussaavoq. Aningaasartuutit ataatsimiinnernut angalanermi aningaasartuutaasinnaasunut ullormusiaasinnaasunullu attuumassuteqarput. Allatoqarnermut aningaasartuutit Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmut aamma Inuussutissarsiornermut, Aatsitassarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut ingerlatsinermut aningaasaliissutinit akilerneqartassapput. Siunnersuummi § 14, imm. 2-mut oqaaseqaatinut atatillugu ersippoq siunnersuisoqatigiinni ilaasortaaneq peqataanerlu nammineq piumassutsikkut su-

liaamat aningaasarsissutigineqartaranilu. Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat ilaasortaangitsut siunnersuisoqatigiit ataatsimiinneranni peqataaniarlutik najugaqarfimminniit angalasariaqartut Inatsisartuni Naalakkersuisuni ilaasortat il.il. aningaasarsiaat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni Inatsisartunut ilaasortaangitsut aningaasarsiaat pillugit malittarisassat naapertorlugit ullormusiaqartassapput angalanerannilu aningaasartuutit matussuserneqartassallutik. Angalanernut najugaqarnernullu kiisalu allattoqarnermut aningaasartuutit nalilerneqarput ukiumut 150.000 kr.-iussasut.

Kommunalbestyrelsit nalunaarsuisarnissaat paasissutissanillu aalajangersimasunik Naalakkersuisunut nalunaaruteqartarnissaat, takuuk § 13, imm. 1, pillugu siunnersuummi aalajangersakkat pillugit apeqqut eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq nalunaarsuisussaataaneq nalunaaruteqartussaataanerlu Suliffeqarnermut, suliffissarsiortut ilinniagaqalerniartullu sulilersinneqartarnissaannut kiisalu Kalaallit Nunaannut suliertortartunut tunngasunik kommunalbestyrelsit paasissutissanik nalunaaruteqartarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 20 19. novembari 2007-imeersumi allaqqareerpoq. Taamatuttaaq Piareersarfiit suliassanik suliaqartarnerannik annertusaaqqinnissaq il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni §§ 6-imi 7-imilu ersippoq Kommunalbestyrelsit nalunaarsuisussaataasut paasissutissanillu arlalinnik Namminersorlutik Oqartussanut nassiussisussaataasut. Pineqartut ilaatigut tassaapput iliussisatut pilersaarutit suliarineqartut amerlassusaat, suliffissaaleqisut amerlassusaat, inuit Piareersarfinni pikkorissarnernut innersuunneqartut amerlassusaat ilinniartitsinerup ilitsersuinerillu ingerlanneqartut annertussusiat, kommunit Piareersarfinni suliniuteqarfiisa killiffiat aamma 15-25 ukiulinnut kommunit suliffissaqarnermik ilinniagaqarnermillu suliaqarnerat pillugu paasissutissat. Aammattaaq § 7-imi ersippoq paasissutissat pineqartut programmit Namminersorlutik Oqartussanit atugassanngortinneqartut atorlugit kommunit elektroniskinnngorlugit nalunaarutigisassagaat. Taamaammat pisussaatitaaffik atuutereermat maannakkut inatsitigut killilersorneqarnissaa siunnersuutaammat nalilerneqarpoq maannakkut aningaasaliisarnermi tunngavinnut tunngatillugu annertunerusumik aningaasatigut allaffissornikkullu nammineq kinguneqassanngitsoq. Paasissutissanik qarasaasiamut nalunaarsuineq eqqarsaatigalugu ilimagineqarpoq periutsimi IT-reg-imi Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit aquunneqartumi tamanna pisassasoq. Tassunga tunngatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq ilinniarfiit Piareersarfiillu arlallit IT-reg-imut nalunaarsuisareersut.

Ilitsersuisarneq pillugu internetimi nittartakkap pilersinnissaa eqqarsaatigalugu nalilerneqarpoq Kalaallit Nunaanni Qitiussumik Ilitsersuisarfiup maannakkut ilitsersuineq pillugu nittartagaata atorneqarnissaa pissusissamisuussasoq.

Nunatsinni oqallittarfimmik pilersitsinissamut tunngatillugu oqaatigineqassaaq ilitsersuisartut ukiumut maannakkut ataatsimeersuartareersut, aammalu ilimagineqarpoq oqallittarfiup qulakkeerneqarnissaa elektroniskimik attaveqatigitiitarnermut aningaasat atorlugit piviusunngortinneqassasoq.

Taamaamat pisortanut allaffissornikkut aningaasatigullu kingunissai tamarmiusut 2014-imi 700.000 kr.-inik tamassumalu kingorna 336.400 kr.-nik annertussuseqassasut ilimagineqarpoq.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Siunnersuut inuussutissarsiortut aningaasatigut allaffissornikkullu toqqaannartumik kinguneqassanngilaq. Ilimagineqarporli siunnersuut innuttaasut ilinniaqqittarnermut suliffeqarnissamullu siunissami periarfissaannut tunngatillugu tamanut tunngatilugu qaffaanermut tapersiissasoq, tamannalu inuussutissarsiortut sulisussarsiortarnerannut pitsaasuusaaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kingunissai

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut imaaliinnarluni kinguneqassanngilaq. Kisiannili ilitsersuiarnerup pitsaasusissaanik annertussusissaanillu siunnersuummi siunertaq ilimagineqarpoq innuttaasut peqqissusiannut pitsaasumik sunniuteqassasoq. Tamassumunnga pissutaavoq tamanut tunngatillugu ilinniagaqarnerup annertussusiata qaffanearnera peqqinnarnerusumik inooriaaseqarnissamut inuiaqatigiinilu isertittakkat qaffanerrannut tapersiissasoq, tamassumalu kinguneranik peqqussutsimut aamma pitsaasumik kinguneqassalluni.

6. Innuttaasunut kingunissai

Ilimagineqarpoq siunnersuut innuttaasunut tamanut iluaqutaasumik ilitsersuisarnerup pitsaasusia qaffatitsissasoq.

7. Kingunissai pingaaruteqartut allat

Ilimagineqarpoq siunnersuut inuiaqatigiinni tamanut tunngasumik ilinniagaqarnerup qaffatsinnissaanut tapersiissasoq.

8. Pisortanut kattuffinnullu tusarniaaneq:

Siunnersuut piffissami 20. juni 2013-imiit 25. juli 2013-imut ukununnga tusarniaassutigineqarpoq:

Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia

Ineqarnermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Ilinniartitaanermut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalakkersuisoqarfik

Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaarfik

Nunat Allanut Pisortaarfik

Nakorsaaneqarfik

SIK
Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA)
KANUKOKA
KANUNUPE
NUSUKA
IMAK
Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiat (PIP)
AK
Peqqissaanermik Ilinniarfik
ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland/ Ilinniagartuut Kattuffiat)
Ilisimatusarfik/ Ilinniartitaanermik Ilisimatusarnermut Instituti
Perorsaanermik Ilinniarfik
Meeqqat Inuunerissut Bedre Børneliv
Nanu Børn
ICC
Knud Rasmussenip Højskolia
Sulisartut Højskoliat
GU-Aasiaat
HTX, Sisimiut
GU-Nuuk
GU-Qaqortoq
HHX, Qaqortoq
Sanaartornermut Ilinniarfik
INUILI
Imarsiornermut Ilinniarfik
NI-Nuuk
NI-Qaqortoq
Oqaatsinik Pikkorissarfik
Savaatilinnut Ilinniarfik
Aalisartunut Piniartunut Ilinniarfik
Eqqumiitsuliornermut Ilinniarfik
KNAPK
MIPI
Avalak
KIK
Kisaq
Mælkebøtten
Sisimiut Friskole
Nuuk Internationale Friskole
Maniitsup Efterskolia
Efterskole Villads Villadsen

Tusarniaanermut atatillugu GA-mit, SIK-mit Kalaallit Nunaanni Qitiusumi Ilitsersuisarfimmit, Danmarkimi Efterskolit Peqatigiiffiannit, Kommune Kujallermit, Piareersarfik Aasiannit, ASG-mit, IMAK-imit, Avalak-mit, Ineqarnermut, Pinngortitamut Avatangiiisinullu Naalak-

kersuisoqarfimmit, Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminer-
mut Naalackersuisoqarfimmit aamma Inuussutissarsiorner-
mut, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfim-
mit tusarniaanermi akissutit tiguneqarput. Tassunga atatillugu
tusarniaanermi akissutit pillugit ilisimatitsissut, ilanngussa-
q 1 innersuussutigineqarpoq, tassabu tusarniaanermi akissutit
allaserineqarput.

Tusarniaaneq siunnersuummi allannguutinik ikitsunik kinguneqarpoq.

Pineqartut tassaapput aningaasalersuineq pillugu aalajangersak-
kat, tassani ataatsimoortumik tapiissutit aqqutigalugit kommu-
nit aningaasartuutaannik ilinniarfiillu nunap karsianit tapiis-
suteqartarneq pillugu aningaasartuutaannik aningaasalersuineq
pillugu aalajangesagaq peerneqarpoq.

Aammattaaq iliuusissatut pilersaarutinik meeqqat atuarfiata kommu-
nini ilitsersuisarfimmit ilitsersuiner-
mi atortut pisariaqartunik ator-
neqaretussat ilanngullugit nassi-
ussisarnerani pisussaaffiliineq
annertusineqartariaqartutut
paasinarsivoq, tassunga ilanngul-
lugit atuartut atasiakkaat mee-
qqat atuarfianni naammassiner-
mut uppersaataat karakterillu
pillugit paasisstissat. Aammattaaq
iliuusissatut pilersaarutit atuar-
tunut naammassisunut meeqqat
atuarfianni suliarineqartut
assilerannik ilinniarnertuunngor-
niarfiit, inuussutissarsiutinut
ilinniarfiit imaluunniit qitiusu-
mik ilinniarfiit tiguisarnissaan-
nik qulakkeerinninnissamik kom-
munalbestyrelsit pisussaaffilernis-
saannik pisariaqartitsineq paasi-
neqarluni.

Tamassuma saniatigut aaqqissuiner-
mi ikitsunik allannguisoqarpoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq siunnersu-
utillu ator-
neqarnerani tunngaviusumik pissutit
ilaat allaqqallutik.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap imarisaata ilinniaga-
qarneq inuussutissarsiuteqarnerlu
pillugit Namminer-
sornerullutik Oqartussa-
at nalunaarutaanni § 1
ilaatigut assigaa. Aalajangersak-
kamili erseqqisarneqarpoq
ilitsersorneqarneq innuttaasun-
ut akeqanngitsoq. Tassunga
peqatigitillugu ersippoq
ilitsersuinut innuttaasunullu
tunngatillugu pisariaqartumik
eqqorluartumik ingerlanneqas-
sasoq. Tamanna imatut paasi-
neqassaaq ilitsersuineq imatut
isikkulersorneqassasoq anguni-
akkanut atatillugu annertuner-
paamik sunniuteqartillugu. Ilits-
ersuinerup pitsaassuseqarnis-
saa ilitsersuinerit ilitsersuisu-
nit ilinniarsimasunit ingerlan-
neqartut pillugit piumasaqaam-
mut atavog. Tamassuma sania-
tigut aalajangersakkap immik-
koortuani kingullermi ersippoq
nunatsinni

innuttaasut innuttaasut tamarmik ilinniagaqarnerminni suliffeqarnerminnilu inissisimanertik pillugu ilitersorneqarnissamik piunasaqarsinnaasut.

Ilitsersuineq tassunga atatillugu imatut paasineqassaaq siunersuineq, ilitsimatitsineq, inassuteqaatit il.il., atortut naqitat, elektroniskinnngorlugit allagartaliussat, oqarasuaatikkut saaffigininnerit, inunnik ataasiakkaanik oqaloqateqarnerit, oqaasertat atorlugit nalunaarutit il.il. atorlugit ilitersuisinnaaneq. Ilitsersuinerup ingerlanneqavinneranut taamaalilluni taaguutip ilitersuineq paasineqarnissaanut pingaaruteqanngilaq. Ilitsersueriaatsit § 2-mi taaneqartut taamaalillutik ilitersueriaatsinut § 2-mi taaneqartunut tunngatillugu immikkut piunasaqaatit aalajangersarneqarsimasinnaasut ataqqallugit qulaani taaneqartutut ingerlanneqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ersippoq ilitersuineq innuttaasunut tamanut tunngatinneqaraluartoq, inuusuttunut annertumik sammitinneqassasoq. Tamassuma kinguneranik tamanna pillugu siunnersuummi §§ 19-23-ini aalajangersakkat immikkut ittut aalajangersarneqarput. Inuusuttut eqqarsaatigalugit siunertaq pillugu aalajangersakkap ilanngunneqarneranut pissutaavoq anguniakkat taakku eqqarsaatigalugit salliutitsinermik erseqqissaanissamik kissaateqarneq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnermik naammassinnissaq pillugu ilitersuinermit aamma ikaarsaariarneq pillugu ilitersuinermit tunngavoq, allaqqallunilu ilitersuinermik aaqqissuussinermut ingerlatsinermullu atatillugu isiginiagassat suut isiginiarneqassanersut.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami ersippoq ilitersuinermit tassunga atatillugu qulakkeerneqassasoq ilitersorneqartoq ilinniarnissamut suliffeqarnissamulu periarfissat pillugit annertuumik paasiniaasariaqartoq, tassungalu atatillugu paasissutissanik pisariaqartunik nammineq pissarsisinnaasalluni. Isiginiagassap saniatigut ilitersorneqartup piginnaasaasaa annertusarnerisigut ilitersorneqartup imminut ikiorsinnaalersinneratigut. Isumalluutinik atorluanaanissamik isumaliuteqarnermit aalajangersagaq aamma tunngavoq. Tamanna imatut paasineqassaaq ilitersorneqartoq imminut ikiorsinnaanerutillugu ilitersuinermit suliaasanut allanut ilitersuisup piffissaq annertunerusoq atorsinnaavaa, tassunga ilanngullugu ujartuilluni ilitersuinermit.

§ 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, ilitersueriaatsillu assigiinngitsut allaqqallutik.

Ilinniagaqarneq pillugu ilitersuineq nr. 1-imi nassuiarneqarpoq. Ilitsersuinermit ilaapput inuit ataasiakkaat ilinniarnissamut periarfissaat, tassunga ilanngullugit ilinniakkamik naammassinnissamut piunasaqaatit, ilinniakkanut piginnaasaqalernissamut periarfissat, ilinniagassat suuneri, ilinniarnermut atatillugu sulinermit misiliineq, ilinniagaqarnermit aningaasatigut ineqarnermilu pissutsit, ilitersuinernullu aamma ilaasinnaapput ilinniarfinnut attaveqarneq, qinnu-

teqarnissamut piumasqaatit il.il. Ilitsersuinermi tassunga peqatigitillugu avataani sinaakkutitut assersuutigalugu inatsisini, ilinniarsiit aaqqissugaaneranni, suliffeqarnermi atugassarisat il.il. ilitsersorneqartunut periarfissaannik paasiniaaneq. Aalajangersakkami aamma ersipppoq ilinniagaqarneq pillugu ilitsersuineq ilinniagassamut naleqquttumut tulliuttumut killilerneqaannassanngitsoq, aammali ilinniarnep ingerlanneranut tunngassalluni, tamannalu assersuutigalugu inuusuttut ilinniagaat aallartissallugu ilitsersorneqartup isumaliutigisaanut tapi-liullugu atassuteqartinneqarsinnaavoq.

Inuusutissarsiutit pillugit ilitsersuinerup qanoq paasineqarnissaa aalajangersakkami nr. 2-mi nassuiarneqarpoq.

Ilitsersueriaatsimi tassani inuusutissarsiutissamik toqqaaneq pineqarpoq. Tassunga atillugu ilinniareernerup kingorna suliffissaaleqinermi suliffeqarneq pillugu ilitsersorneqarnermut aammalu allamik inuusutissarsiuteqalernissamik allamillu suliffeqalernissamik kissaateqarnermi sulisut ilitsersorneqartarnerannut atatillugu inuusutissarsiut ataatsimut isiginiarlugu ilitsersuineq pineqarpoq.

Soorlu meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut inatsisaannut oqaaseqaatini allaqqasoq inuusuttut inuusuttunut ilinniarnep avataaniittut eqqarsaatigalugit ilimagineqarpoq ilinniarnep pillugit ilitsersuisoqarnerusassasoq qaqutigunnarlul suliffeqarnermut atatillugu ilitsersuisoqartassalluni. Tamassumanili inuusuttut inuusuttut ilinniagaannik ilinniagaqanngitsunut atatillugu inuusuttut ilinniarnep naammassereerneranni inuusutissarsiummik toqqaanissamik suut isumaliutigineraat ilanngunneqarluarsinnaapput.

Ilinniagaqarnermi tunuliaqutit suut suliffeqarnissamik kissaatigisanut aalajangersimasanut tunngatillugu piginnaaneqarfigineqartussaanerat pillugu ilitsersuineq aalajangersakkami pineqarpoq, tassunga ilanngullugu pingaartumik piginnaasat pillugit suliffeqarfiit suut piumasqaatigineraat, aammalu ilitsersuineq tassaasinnaavoq suliffissamut qinnuteqaateqarnermut atillugu, qinnuteqaatit allanneranni CV-nut tunngatillugu siunnersuutit siunnersuinerillu. Ilitsersuinermi aamma ilaapput siunnersorneqartup suliffigisassatut kissaatigisaanut sanilliullugu nunami namminermit nunanilu allani suliffissatut periarfissat ilanngullugit suliffeqarfiit neqerootaat pillugit apeqqutit, aammalu assersuutigalugu akissarsianut tunngasut pillugit aningaasatigut apeqqutit siunnersuinermit ilanngunneqarsinnaapput. Tamassuma saniatigut inissaqarniermit pissutsit suliffeqarnermut tunngassuteqassappata ilitsersuinermit ilanngunneqarsinnaapput.

Ilinniakkamik naammassinninnissaq pillugu ilitsersuineq qanoq paasineqassanersoq aalajangersakkami nr. 3-mi nassuiarneqarpoq.

Pineqartoq tassaavoq atuartup ilinniartulluunniit ilinniakkap pineqartup sapinngisamik pitsaernerpaamik angusaqarluni naammassinnissaa siunertarlugu ilinniarnep ingerlanerani ilitsersuineq.

Tassunga ilaavoq atuartut ilinniartullu ilinniakkamik ilinniarnermik ingerlatsiinnarnissaat siu-
nertaralugu sapinngisamik annertunerpaamik ilitsersornissaannut aammalu ilinniartut asser-
suutigalugu inuttut inuttullu atugarisanik arlalinnik imatut annertutigisinnaasunik ilinniaga-
qarnermik piffissap ilaani immaqa piumassuseerutitsisinnaasunik aaqqiinissamik pisariaqartit-
sisunik ilinniartumut ilitsersuinissamik pisussaaffeqarneq. Tassunga peqatigitillugu piumasa-
qaataavoq ilinniartup naammaginatsumik ilitsersorneqarsinnaanerata siorna ilinniartup pisa-
riaqartitaanik paasiniaanissaq. Erseqqissarneqassaarli ilitsersuinermi tarnip pissusaanik ikiui-
neq ilaanngitsoq. Tamassuminnga pisariaqartitsisoqarnersoq ilitsersuisup nalilersussavaa,
ilitsersorneqartoq assersuutigalugu tarnip pissusaatigut qanoq ikiorserneqarsinnaanersogq ilit-
sersuisoqassava.

Ilinniakkamik naammassinninnissaq pillugu ilitsersuinermi aamma pineqarsinnaavoq ilinniarnermik,
ilinniarnissamik pilersaarusiornermik ilinniarnerrullu ingerlanerani aningaasanut pis-
sutsinik ilitsersuineq.

Kisiannili ilinniakkamik naammassinninnissaq pillugu ilitsersuisarnermi ilinniakkamik inger-
latsitsiinnarnissamut suliniutit ilinniarfinni assiigiinnitsuni ingerlanneqartut ilaanngillat. Ilin-
niakkamik ingerlatsitsiinnarnissamut suliniutit taamaattut tassaasinnaapput ilanngussullini
peqataatitsilluni inuit attaveqatigiittarneranni suliamillu ingerlatsinermi periutsi ilinniar-
fimmilu qaffasissutsini tamani ilinniakkamik ingerlatsitsinnaarnissamik suliaqarnerup atorne-
qartuaannalernissata qulakkeerneqarnera, tassani ilinniakkamik ingerlatsitsiinnarnissaq ilin-
niarfimmi ulluinnarni ingerlanneqarluni ilinniarfiullu suliasaralugu. Aammattaaq tassaasin-
naavoq ilinniarfimmu atassuteqartitsilerneq, tassani ilinniartut akornanni peqatigiinneq, ki-
serliornaveersaartitsineq, siunnersuisoqartarnissanik suliniutit, akerleriinnernik aaqqiinissa-
mut sillimaneq, psykologimut innersuussisarnerit siunnersuinerillu allat aamma ilinniartitsisut
ilinniartunik tamanut tunngasumik maluginiagaqartarnissaat kiisalu ataqqinnilluni oqaloqati-
giittarnissaq aammalu akerleriinnernik aaqqiinernik piginnittuunermik misigineq ilaallutik.
Tamassuma saniatigut taaneqarsinnaapput ikiuineq tapersersuinerlu, tamanna assersuutigalu-
gu café ilinniagasseriffiusarfiusartoq, suliasanik allannermut atatillugu init allannermut ator-
neqartartut, IT-mi atortut, peqataatitsilluni ilinniartitsiseriaaseq, inuttut utertitseqqittarneq il.il.
Aammattaaq ilinniakkamik ingerlatsitsiinnarniarnermi ilitsersorneqartup ilinniakkaminik
naammassinninnissaa pillugu anguniagaqarnermi immikkoortut ilanngunneqarsinnaapput.
Tamanna pisinnaavoq angajoqqaat ilinniarfiullu naligiinnerannik isiginninneq aallaavigalugu
angajoqqaat akuutinnerisigut, assersuutigalugu ilaqutariinnermi unammilligassanut tunngatil-
lugu ajornartorsiutinik aaqqiineq aammalu ilinniartut kattuttarnerannut kattutinngitsoortarne-
rannullu suliniuteqarneq pillugit ataaveqartumik pimoorullugu, sukkasuumik ingerlaavartu-
millu politikkeqarneq. Akerlianik ilinniakkamik naammassinnissaq pillugu ilitsersuinermi
taamaallaat pineqarput innersuussisarneq, siunnersuisarneq il.il., ilinniartup pitsaanerpaamik
angusaqarluni ilinnianermik qanoq naammassinnissaanik suliniutit aalajangersimasut. Ilin-

niakkamik naammassinnissaq pillugu taamaalilluni piffissamut ilinniakkap naammassinissanut killeqarpoq.

Ilinniakkamik naammassinninnissaq pillugu ilitsersuisarnek ilinniarfimmuut ilitsersorneqartup attaveqarfigisaanut tunngagajuppoq, taammaallu ilinniakkamik naammassinninnissaq pillugu ilitsersuisarnek ilinniarfiup pineqartup suliaassaraa, takuuk § 10.

Ikaarsaariarnek pillugu ilitsersuisarnek qanoq paasineqassanersoq aalangersakkami nr. 4-imi nassuiarnekqarpoq.

Ikaarsaariarnek pillugu ilitsersuineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq ilinniagaqarnissamut piareersarluni ilinniarnermiit ingerlaqqilluni ilinniarnermut ikaarsaariarnermut atatillugu ilitsersuineq. Ilitsersueriaatsimut taamaattumut ilisarnaataavoq taamatut ingerlatsineq ilinniarnersorluunniit apeqqutaatinnagu ilitsersuinerup ingerlatsinermut nutaamut sammitinneqarnera. Allatut oqaatigalugu ilitsersorneqartup ilinniarnermut inuussutissarsiuteqarnermulluunniit alloriarnera. Ikaarsaariarnek pillugu ilitsersuineq suliffeqannginnermiit ilinniarnermut sulinerulluunniit ikaarsaariarnermut tunngatillugu aamma pisinnaavoq.

Ilinniarnerit suliffeqarnerilluunniit ilitsersorneqartut aallartissinnaasaat pillugu paasissutissanut ilitsersuineq tunngavoq. Paasissutissat tassaagajussapput pissutsit ilinniarnernut suliffissatulluunniit periarfissanut ilitsersorneqartup qanoq piginnaasaqartigineranut tunngasut. Ilitsersuineq aamma tassaavoq ilinniarnerni suliffeqarnernilu pissutsit pillugit apeqqutit, tassunga ilanngullugit ilinniarnerit aqqissugaaneri, suliffeqarnermi piunasaqaatit il.il. Ilitsersuinerup imarisaanut piunasaqaatit eqqarsaatigalugit, tassunga ilanngullugu ilitsersuinerup suusinnaanera, nr. 1-imut 2-mullu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput. Pingaaruteqartoq tassaavoq ilinniagaqarnermulluunniit nutaamut ikaarsaariarnermut atatillugu piunasaqaatinut atugassaritinneqartunullu ilitsersorneqartup piareersimalernissaa.

Aalangersakkami nr. 5-imi nassuiarnekqarpoq ataasiakkaanik ilitsersuineq qanoq paasineqassanersoq.

Tassunga atillugu pingaaruteqarpoq inunnut ilitsersorneqartunut tunngatillugu ilitsersuinerup ilusilersornissaa, tunngatinnissaa allanngorartuunissaalu, ilitsersuinerup qanoq ingerlanneqarnera apeqqutaatinnagu, tassa assersuutigalugu oqarasuaatikkut, ataasiakkaanik oqaloqateqarikkut, elektroniskimik allakkatigulluunniit ilitsersuisoqarnersoq. Kisiannili ataasiakkaanut ilitsersuineq allanngorarnerpaaq ilimagineqarpoq tassaassasoq ataasiakkaanik oqaloqateqarnissamik neqerooruteqarnek, tassani inuit marluk akisarlutik oqaloqatigiinnissaannut periarfissaqarluni.

Ilitsersuinermi siunertaasinnaavoq ilitsersorneqartut toqqaagaannik aalangiinerinnillu taper-sersuineq, ilitsersuinermilu tunngaviit ilaatigut tassaassapput ilitsersorneqartup isumaliuteqar-

suutai, atugassarisai piginnaasaalu. Anguniagaq tassaavoq ilitsersorneqartup qanoq iliorniar-nera iliuuserisinnaasaalu malillugit ilitsersorneqartup toqqaanissaa. Tassunga atillugu pissutsit assigiinngitsorpasusinnaapput ilitsersorneqartup piginnaasaminik, atugassarisaminik, takorluukkaminik, misilittakkaminik, piginnaasaminik killigisaminillu qanoq imminut isigineranut sunniuteqartut, taamaammallu ataasikkaanik ilitsersuinermit ilitsersorneqartup periarfissaanik pinngitsoortitsinnaasut ineriartuutaasinnaasullu aamma paasiniarneqassapput.

Ataasiakkaanik ilitsersuinermit isiginiarneqarajussaaq ilitsersorneqartoq toqqaanissaminut qanoq isumaqarnersoq. Oqaloqatigiilluni ilitsersuineq pineqarpat tassaasinnaavoq atugassari-sani assigiinngitsuni assersuutigalugu ilinnialersinnaasut amerlassusissaannik killilersuinermit, karakterinut piumasaqaatini il.il. atugassaritinneqartunut tunngatilugu ilitsersorneqartoq qanoq iliorluni pitsaanerpaamik iliuuseqarsinnaanersoq. Tassunga atatillugu pingaaruteqarpoq periarfissanik nutaanik ilitsersorneqartup piffissap ingerlanerani paasisaqarnissaa aammalu nammineq piginnaasamik arlalinnik allanilluunniit takunninnissaa imaluunniit ilinniarnissamut periarfissanik allanik takunninnissaa. Paasisat nutaat aallaavigalugit ilitsersorneqartoq assersuutigalugu allatut iliuuseqarsinnaavoq pitsaanerusumilluunniit toqqaasinnaalluni. Tamassuma saniatigut ataasiakkaanik ilitsersuinermit ilisarnaataavoq ilitsersorneqartup kissaatigisaanut isumaliutersuutaanullu tunngatillugu ilitsersuinerup ilusilersorneqarnera.

Ataatsimoortunik ilitsersuineq qanoq paasineqassanersoq nr. 6-imi aalajangersarneqarpoq.

Ilitsersueriaatsip taassuma ataasiakkaanik ilitsersuinerup illuatungeraa, tassa tamanut tunngasunik ilitsersuisoqarnera pissutigalugu ilitsersorneqartup pisariaqartitaanut piginnaasaanullu tunngatillugu ataasiakkaanik ilitsersuisoqanngimmat. Tassani pineqarajussaaq ilinniarnissaaq inuussutissarsiuteqarnissarlu pillugit tamanut tunngasunik paasissutissiineq. Ilitsersuineq paasisitsiniaalluni ataatsimiititsinnikkut, nittartakkakkut imaluunniit anguniakkanut tamanut tunngasut pillugit allagaqarnikkut pisinnaavoq. Ilitsersuineq aamma oqalugiaryluni saqqummiilluunniit anguniakkanut ataatsimoortillugit toqqaannartumik ingerlatitseqqiinnissaaq siunertaralugu ilitsersuinermit anguniakkat aggersarnerisigut aamma pisinnaavoq. Ataatsimoortunik ilitsersuinermit taaneqartartoq atorolugu aamma ilitsersuisoqarsinnaavoq, tassani ilitsersorneqartut annertunerusumik peqataatinneqassallutik. Ataatsimoortumik ilitsersuinermit takussutissaavoq assigiinngiaartitsisoqannginnera pissutigalugu eqqorluanngitsoosarnera, taamaammallu inuit ataasiakkaat piginnaasaannut pisariaqartitaannullu tunngatillugu aqqiisoqannginerata eqqorluannginneraluta kingunerisaanik inunnik amerlanerusunik ilitsersuinermit naleqqutissalluni. Tassungali peqatigitillugu kinguneqassaaq ataatsimoortillugit ilitsersuinermit immikkut pisariaqartitat eqqarsaatigalugit akuttunngitsumik immikkuualuttoqassanani isummertoqarsinnaananilu, taamaammallu ilitsersuinermit inunntut ataasiakkaanut saaffiginnittoqarani. Taamaammatt ataatsimoortunik ilitsersuinermit ilitsersorneqarnissamut immikkut pisariaqartitat malinneqarnissaat ilaatigut ajornarsinnaavoq.

Ujartuilluni ilitsersuineq qanoq paasineqassanersoq aalajangersakkami nr. 7-imi nassuiarneqarpoq.

Ujartuilluni ilitsersuineq tassaavoq siumoortumik ilitsersuineq, imatullu paasineqassalluni ilitsersuineq ingerlanniarneqassasoq ilitsersuineri ilitsersorneqartut anguniakkalluunniit sumiiffigisaanni. Tamanna pisinnaavoq ilinniarfinni, suliffinni, angerlarsimaffinni imaluunniit kikkut tamarmik ornittagaanni, tassunga ilanngullugit aqqusineri nunaqarfinnilu. Ilimagineqarpoq ujartuilluni ilitsersuineq ilitsersuineri pissutsinut tunngatillugu ajorneqarnerussasoq, tassani ilitsersuineri oqariartuutit ingerlateqqinnissaat pillugu apeqqut eqqarsaatigalugu allakkat oqarasuaatilluunniit naammangitsutut isigineqarlutik. Assersuutigalugu tassaasinnaapput inuit ilinnigaqanngitsut suliffeqanngitsulluunniit, taamaammallu ilitsersuineq anguniakkat angunissaat oqaloqatiginissaallu siunertaralugu sulianik ingerlatsineri sinaakkutit nalinginnaasut avataaniigajussalluni. Tamassumunnga pissutaavoq anguniakkat pineqarmata ilitsersuisup ilinniarfinni suliffeqarfinniluunniit naapissinnaanngisai.

Ujartuilluni ilitsersuineq anguniakkanut ilitsersorneqarnissamik pisariaqartitsisutut immaqa misiginngitsunut tunngatillugu aamma atorneqarsinnaavoq, taamaammallu ilitsersuineri tunngatillugu immikkut unammilligassaqarfiussalluni. Tamanna assersuutigalugu inuusuttunut aalajangersimasunut tunngatillugu pisinnaavoq, takuuk § 20.

§ 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq akisussaaffiillu pingaarnertit allaasserineqarlutik, aamma takukkit siunnersuut pillugu oqaaseqaatini nalinginnasuni immikkoortumi 2.2.1-imi allaqqasut.

Aalajangersakkami ilitsersuineri tunngatillugu Naalackersuisut akisussaaffii suliassaallu aalajangersimasut allaqqapput. Tassunga atatillugu qanoq aaqqissuunneqassanersut Naalackersuisut namminneq aalajangissavaat, tassunga ilanngullugit suliassat suliarineqarnissaanni pisortat ingerlatsineranni sinaakkutit suusanersut, tamannalu nunatsinni qitiusumik ilitsersuisarfik aqqutigalugu pisinnaavoq.

Aalajangersakkami nr. 1-ip kinguneraa ilitsersuisarnerup ingerlaavartumik nalilersortarnissaa aammalu pisariaqartit qaqugukkulluunniit nutartertarnissaat Naalackersuisut akisussaaffigaa, tassani aamma assersuutigalugu ilitsersuisarneri atortut ilitsersuisarnermilu sakkut ineriartortinneqarnissaannik qulakkeerinnissamik pisussaaffeqarput. Tamassuma saniatigut tassunga peqatigitillugu ilitsersuisarnerup pitsaassusaanik Naalackersuit qulakkeerinnisapput, tamannalu paasissutissat tunngavigalugit, ilinniakkanik naammassinnittarnerup annertussaanik ilitsersuisarnerup sunniuteqarneranik, ilinniarnernik aallartinneqartunik il.il. sunniutinik uuttuinikkut pisinnaavoq. Pitsaassutsimik uuttuineq periusissiorneri suliniutinut tunn-

gatillugu iluatsitsinermut tunngavissat ilanngunneqartut ilanngullugit pitsaassutsimut tunngavissat Naalakkersuisunit suliarineqartut aallaavigalugit pisinnaavoq.

Aalajangersakkami nr. 2-mi ilitersuisarnerup qulliunerusumik imminut atanissaata nakkutiginnissaanik Naalakkersuisut pisussaaffilerneqarput, tassunga ilanngullugit ingerlatsisunut assigiinngitsunut ilitersueriaatsinullu assigiinngitsunut tunngatillugu. Tamassumunnga pingaartumik pissutaavoq ilitersuinerni suliniutit sapinngisamik imminnut tapersertarnissaannik taperseeqatigiittarnissaannillu isiginninniarniq. Iilitersuinerup qulliunerusumik imminut atanissaata qulakkeerneqarnera assersuutigalugu nunatsinni qitiusumik siunnersuisarfik aqputigalugu pisinnaavoq, takuuk § 6.

Nr. 3-mi pineqarpoq ilitersuisarnermik tamanut tunngasumik paasisitsiaaneq pillugu apeqqut, innuttaasunut ilitersuisartunullu tunngatillugu. Tassani ilaatigut piumasasaqaataavoq internetikkut ilitersuisarneq pillugu nittartakkap pilersinneqarnissaa, takuuk § 4.

Aammattaaq nr. 4-mi ersippoq Naalakkersuisut atortunik pilersitsissasut, tassunga ilanngullugit atuakkat, atuagaaqqat, elektroniskimik internetimi nittartakkat il.il. ilitersuinermut pisariaqartut suliarinissaat ineriartortinneqarnissaallu, Naalakkersuisullu aamma atortut ingerlatsisunut ulluinnarni ilitersuisartunut agguannissaat qulakkiissavaat. Iilitersuinermi atortut eqqarsaatigalugit ilitersuisartunik ilinniartitsinermut atatillugu ilinniartitsinermut atortut aamma ilaapput, takuuk nr. 5. Nr. 5-imi pineqarput ilitersuisartut ilinniarnerat ilinniaqqittarnerallu, tamannalu ilitersuisarnerup ilitersuisartunit ilinniarsimasunit ingerlanneqartarnissaa pillugu piumasaaqammut atatillugu isigineqassaaq, takuuk § 12.

Aalajangersakkami nr. 6-imi ersippoq kommunini ilitersuisarnermi immikkoortuni ilitersuisarnermut tunngatillugu Naalakkersuisut siunnersuisassasut, Naalakkersuisullu pisariaqartumik annertussusilimmik sungiusaasinnaanermik neqerooruteqarsinnaassapput. Tamanna assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni Qitiusmik Iilitersuisarfik aqputigalugu pisinnaavoq, takuuk § 6.

Aalajangersakkami nr. 7-imi siunertaavoq ilisimasat pioreersut ilaatigullu ilitersuisarnermik nalilersuineq ineriartortitsinerlu aqputigalugit ilisimalikkat pitsaanagerusumik atornerqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa, takuuk nr. 1. Tamanna pissaaq ilisimasanik pisariaqartitsisut ilisimasanik pissarsinissaannik qulakkeerinninnikkut, tassani pingaartumik sumiiffinni ilitersuisarfiit ilinniarsiillu pineqarput. Tamanna pingaartumik nuna tamakkerlugu oqallittarfirmik piviusunngortitsineq aqputigalugu piviusunngortinneqarsinnaavoq, takuuk §5.

Naggasiullugu aalajangersakkami nr. 8-mi ersippoq ilitersuisarneq pillugu attaveqatigiittarnermi sinaakkutit pilersinneranni tapersiinissaq Naalakkersuisut suliassaraat, taaamaalliluni ilitersuisarnermik ataatsimut isiginniartut oqaloqatigiinnissaq, suleqatigiinnissaq ilisimasanilu paarlaasseqatigiinnissaq siunertaralugu internetikkut naapillutilluunniit ataatsimiittarsin-

naaniassammata. Suliassami tassani nuna tamakkerlutik oqalittarfimmik pilersitsinissaq aamma piunasaqaataavoq, takuuk § 5.

§ 4-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, pineqarluni ilitsersuisarnermi nittartakkamik pilersitsinissaq ingerlatsinissarlu, tamanna imatut paasineqassaaq ilitsersuisarneq pillugu nittartagaq, tassani ilitsersuisarneq pillugu paasissutissat tamarmik takuneqarsinnaassallutik. Tamaalilluni pineqarpoq internetikkut nittartagaq, taannalu ilitsersuisarneq pillugu siamissumik pissarsivigineqarsinnasutut atuutissaaq, taakkulu paasissutissiisarnermi aqquutit tamatigoortut aqqutigalugit pissarsiaritinneqarsinnaassapput.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami oqaaseqatigiit siullianni ersippoq suliassaq Naalackersuisunit suliarineqartussa q pineqartoq, Naalackersuisullu aalajangissavaat pisortat ingerlatsineranni sinaakkutit suut atorlugit suliassaq ingerlanneqassanersoq. Aammattaaq oqaaseqatigiit aappaanni ersippoq taanna inunnit ilitsersuisarnermik suliaqartunit tamanit atorneqarsinnaassasoq, assersuutigalugu ilitsersuisartunit, ilinniartitsisunit kiisalu pisortanit, sulisoqarfinit, suliffeqarfinit namminersortullunillu, tassunga ilanngullugit ilinniagaqartut, suliffissaaleqisut assersuutigalugulu inuit ilinniagaqarnissamik suliffissarsiornissamik allamilluunniit inuussutisarsiuqalernissamik kissaateqartut, taamaalilluni paasissutissanik arlalissuarnik atuisut akornanni ajornanngitsumik atorneqarsinnaasunik katersuiffiussalluni.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ilitsersuisarneq pillugu internetimi nittartakkap imarisassaatur piunasaqaatit ilaat allassimapput. Tassunga ilanngullugu paasissutissat pissarsiarineqarsinnaalernissaannut tunngatillugu. Tassunga atatillugu pingaartuuvoq ilinniakkanik inuussutisarsiuutinilu aalajangersimasuni ilinniagaqarnermik piunasaqaatinik atuisut ajornanngikannersumik mipsisinnaanissaat.

Nittartagaq taassuma saniatigut taperseeriaatsinik imaqassaaq, taakkunanilu inuit ataasiakkaat ilinniagassamik inuussutarsiummilluunniit toqqaaniarneranni aammalu allamik inuussutisarsiuqalernissamik pilersaarusioneranni ikiorserneqassapput. Tamassuma saniatigut siunertaavoq ilitsersuisartut qarasaasiami nalunaarsuiffiit paasissutissiiffiusut ikiorsiullugit ilinniagaqarnerni suliffeqarnernilu apeqqutit aalajangersimasut pillugit nutartikkanik qaqugukkuulluunniit pissarsinissaannut nittartagaq sakkuussasoq pingaaruteqartoq.

Oqaatigineqassaaq Kalaallit Nunaata avataani ilinniagaqarnerit pillugit ilisimasat aalajangersakkami aamma pineqartut, tamannalu danskit ilinniagaqarnermik ilitsersuisarnermillu oqartussaasuunik suleqateqarnermi pisariaqarpoq.

Piomasagaataavoq ilitersuisarnek pillugu nittartagaq tassaassasoq qarasaasiami nalunaarsuifik ilisimatitsissutit saniatigut aamma apeqqutinik akissutinillu imaqaartussa, taamaalilluni sammisat agguataarlugit ujarlertoqarsinnaassalluni.

Oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.2.2. aamma innersuussutigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq pineqarpoq, taannalu malillugu Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut nittartakkap imarisaanut piomasagaatit pillugit malittarisassiorsinnaapput, pisinnaatitsinerlu pissarsiaqarsinnaaneq, nutarterisarnerit il.il. pillugit malittarisassiornermut aamma atorneqarsinnaavoq.

§ 5-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq pineqarlunilu Kalaallit Nunaanni oqallittarfimmik pilersitsinisaq, tassani soqutigisaqartut isumassarsianik, ilisimasanik, misilittakkanik il.il. paarlaasseqatigiinnissaq siunertaralugu naapissinnaallutik.

Imm. 1-imut

Oqallittarfimmi tassani siunnersuisartut kattuffinni suliamut attuumassuteqartuni ilaasortat aallartitallu, pisortat, peqatigiiffiit pissutsinik ilinniagaqarnermik inuussutissarsiuteqarnermilu ilitersuisarnermut pingaaruteqartunik oqallissinnaaput. Siunertaq tassaavoq ilitersuisarnermik soqutigisaqartut ammasumik paasiuminartumillu oqallittarneranni pitsaasumik sinaakkusiinissaq. Oqallittarfimmi tassani atuisut nalilersuinitik, isummatik inassuteqaatitillu saqqummiussinnaavaat, atuisullu isumassarsiatik misilerarsinnaassallugit, taamaalilluni ilitersuisarnerup ineriartortitseqqinneqarnerani peqataavissallutik. Oqallittarfik ilaatigut ilitersuisarnerup annertunerusumik imminut atanissaanut, ataqatigiissarnissaanut pitsaasusiatalu ineriartorniissanut tapersiissutaassaaq.

Imm. 2-mut

Pisinnaatitsinermut aalajangersagaq pineqarpoq, taannalu malillugu nuna tamakkerlugu oqallittarfiup isikkulersornissaanut ingerlannissaallu Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut malittarisassiorsinnaapput. Tassaasinnaapput oqariartaatsit kikkullu oqallittarfimmi peqataasinnaanerat pillugit malittarisassat.

Imm § 6-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, siunertaallunilu ilitsersuisarnerup tamarmiusup ingerlannissaanut ataqatigiissarnissaallu pisortat ingerlatsineranni sinaakkutinik inatsimmi aalajangersaanisamat pisinnaatitsinissap qulakkeerneqarnissaa. Soorlu immikkoortumi 2.2.5-imi ersittoq siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq suliassat aalajangersakkami innersuussutigineqartut Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Ilitsersuisarfimmit suliarineqassasut, taamaassappallu ilitsersuisarnermi ilisimasaqarfittut atuutissalluni.

Ilitsersuinerit pineqartut taassuma kingorna sumiiffinni siunnersuullu naapertorlugu ingerlanneqassapput. Tamanna isumaqarpoq siunnersuisarneq kommunini siunnersuisarfiit ilinniarfiillu akisussaaffigissagaat, taavalu nuna tamakkerlugu qitiusumik siunnersuisarfik pitsaassutsip qulakkeernissaanut tunngavissiuussasoq aammalu ilitsersuisarnermik qulliunerusumik anguniagassiissalluni tunngavissiuussalluni. Tassunga peqatigitillugu siunertaavoq ilaatigut ilitsersuisarnermi suliniutit assigiinngitsut imminnut atanissaat, pitsaassutsimik ineriartortitsinissamut tapersiinnissaq assersuutigalugulu ilitsersuisarnermi nalilersuinerit paasiniaanerillu ingerlanneqarnissaat qulakkeerniarlugit immikkoortut akornanni nuna tamakkerlugu ilitsersuisarnerup ataqatigiissarnera qitiusumik siunnersuisarfiup nukittorsassagaa.

Aalajangersakkami tassunga peqatigitillugu ersippoq, tamanna ”taamaaliorsinnaanermik aalajangersakkatut” taaneqartartutut allaqqasoq, tamassumunngalu pissutaavoq suliassamik suliaqavinnermut tunngatillugu tamatigoortuunissamik kissaateqarneq. Naalackersuisut taamaalilitik suliassat §§ 3-5-imi suliarinissaannut siumut pituttugaassanngillat.

Nuna tamakkerlugu qitiusumik ilitsersuisarfimmik pilersitsisoqassappat tamassuma kingunerissavaa qitiusumik allaffissuarmi ilitsersuisinnaatitaanermut qitiusumik ilitsersuisarfik ilaassasoq.

§ 7-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq siunertaallunilu ilitsersuisarnerup taamaalilluni ilinniartitaanermik inuussutissarsiuteqarnermillilu ilitsersuisarneq pillugu Naalackersuisut siunnersorneqartarisa nukittorsarnissaa pitsanngorsarnissaalu. Aalajangersakkami tassunga peqatigitillugu ilitsersuisarnerup tulleriinnilersornissaa pineqarpoq.

Imm. 1-imut

Siunertaavoq ilitsersuisarmi pissutsinut tunngatillugu isumasioqatigiit tamanut tunngasunik aalajangersimasunillu siunnersuisarnissaat, aamma nammineerlutik ilitsersuisarnermi suliniutinissamik siunnersuuteqarsinnaassallutik imaluunnit siunersuutit saqqummiunneqartut oqaaseqarfisassallugit. Naalackersuisut taamaalilitik siunnersuisoqatigiit immikkut ilisimasaat piginnaasaallu atorsinnaassavaat ilitsersuisarnermilu periusissiat ineriartortinneranni siunnersuisoqatigiit atorsinnaallugit, tassunga ilanngullugit ilitsersuisarnermut tunngatillugu suliniutit

isikkulersornerat. Soorlu siunnersuisoqatigiit taagutaanni ersittoq siunnersuisartut Naalakkersuisunut pituttuutaasumik namminneq aalajangiinissamut piginnaatitaaffeqanngitsut pineqarput.

Imm. 2-mut

Ilitsersuisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ilitsersuisarnermi pissutsinik immikkut soqutigisaqartunik, piginnaasaqartunik paasinnittunillu ilaasortaqaarnissaat aammalu Ilitsersuisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni pisariaqartumik immikkut ilisimasaqartoqaarnissaa qulakkeerniarlugit piumasqaat ilanngunneqarpoq, ilaasortat ilitsersuisarnermi, ilinniagaqarnermi inuussutissarsiuteqaarnermilu siamasissumik ilisimasaqassasut. Taaguineq tamakkisuunngilaq, tassa piumasqaatit minnerpaatut malinneqartussatut piumasqaataammata. Ilaasortat katiterneranni aamma qulakkeerneqassaaq Ilitsersuisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ilitsersuisarneq pillugu siunnersuisinnaassasut siunnersuerusussinnaallutillu.

Tassunga peqatigitillugu ilanngunneqassaaq Ilitsersuisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat imminnut piginnaatittut, taamaalillutillu suliffeqarfiusinnaasut, peqatigiiffiusinnaasut atassuteqarfigisinnaasatik sinniisuuffiginagit. Tamanna aamma kattuffinnut innersuussisunut atuuppoq. Naalakkersuisut aamma isumagissavaat ilaasortassatut inersuunneqarput, tassunga ilanngullugu siunnersuisoqatigiit tamarmiusut, piginnaasatut piumasqaatit aalajangersakkami allaqqasut eqqortissagaat. Tamanna tunngavigalugu innersuussisarnermi taamaallaat piumasqaataavoq ilitsersuisarnermi tunngaviiit aallaavigalugit pisassasut taammalillunilu innersuussisut soqutigisarinnissaat iluaquserniarneqassanatik.

Ilaasortat piffissaq ilaasortaaffigisassaat aalajangersakkami aamma allaqqavoq, piumasqaataallunilu siunnersuutip atuutilersinneqarneranut atatillugu siunnersuisoqatigiinni ilaasortat toqqarneqassasut.

Aalajangersakkami tamassuma saniatigut ersippoq toqqagaaqqittoqarsinnaasoq, taamaammallu sulianik ingerlatsinerup ingerlaavartuunissaata ilisimasaqalernissallu qulakkeernissaat periarfissaalluni.

Imm. 3-mut

Toqqaasarnermut atatillugu periuseq aalajangersakkami allaaserineqarpoq. Innersuussisarneq pillugu malittarisassani siunertaavoq sulisitsisut sulisullu aamma ilinniarfiit ilitsersuisarnermut akuunerisa annertusarnissaa. Siunnersuisoqatigiit inuiaqatigiit inuussutissarsiutigii pillugit ilisimasaqartunik ilaasortallip kiisalu ilinniagaqarnermik ilisimasaqartut pilersinneratigut ilitsersuisarnermi apeqqutit pillugit siunnersuisarnermut isumasioqatigiittarnenullu atatillugu pisariaqartumik immikkut ilisimasaqartoqaarnissaanik pitsaasusilimmillu piginnaasaqartornisanik Naalakkersuisut qulakkeerniffiqineqassapput, tassunga illanngullugu ilitsersuisarneq naggataatigut Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni ilinniarsimasut sulilernissaannik kinguneqar-

tussamik. Aalajangersakkami tamassumunnga peqatigitillugu ersippoq kommunalbestyrelsit sumiiffinni akisussaaffeqartut KANUKOKA-mit sinniisuuffigineqassasut.

Tassunga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq innersuussinerit suliaqarfinnut toqqaasinnaanermik piginnaatitsisunut inatsisit tunngavigalugit nalinginnaasumik pisussaafilinngitsut, toqqaanissamullu piginnaatinneqartut uani tassaapput Naalakkersuit, inatsimmit allat erseqqarissumik aalajangersarneqarpata, takukkit imm. 4-mi atuutitinninnissamut erseqqarissumik aalajangersarneqartut.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq tassaavoq innersuussinissamut piginnaatitsinermik inatsisit tunngavigalugit paasinninnissamik atuisitsinnginneq. Tamassumunnga pissutaavoq innersuussinerup pituttuutaanngitsumik inassuteqaatitit nalinginnaasumik paasineqarnera. Akerlianik aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq suleqataasut innersuussisartut innersuussutaat tunngavigalugu toqqaarneqarsinnaasunik Naalakkersuisut toqqaanissamut pisussaaffeqartut. Pisussaataaneq tamanna ilaatigut suleqatigisat tamarmik toqqaarneqarsinnaasumik ataatsimik innersuussuteqarpata atuutilissaaq, takuuk aalajangersakkami oqaaseqatigiit siulliat. Aammattaaq isumaqatigiinngitsoqarnerani innersuussinernit Naalakkersuisut pisussaaffilerneqarput, tassa taamatut pisoqarnerani taamaallaat innersuunneqartut akornanni Naalakkersuisut toqqaasinnaammata, takuuk aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaat.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq Iltersuisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit siulittaasuannik toqqaasarneq, taamaalillunilu taanna ilaasortat namminneq toqqassavaat, tamannalu siunnersuisoqatigiit nammineertussaananerannut takussutissaavoq.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami ersippoq Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut siunnersuisoqatigiit ingerlatsinerat annertunerusumik killilersorsinnaagaat, ilaatigut suleriaatsip suliarineratitugt. Suleriaaseq ilaatigut imaqarsinnaavoq sinnersuisoqatigiit ataatsimiittarnerat pillugu aalajangersakkamik, tassunga ilanngullugit ataatsimiittarnerit akuttussusissaat, ataatsimiigiaqqusinerit il.il. kiisalu oqaaseqaateqarnerit. Tassunga atatillugu ilimagineqarpoq siunnersuutip atuutilersinereqarneranut tapiliullugu tamanna pillugu nalunaarusiortoqassasoq.

§ 8-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, pineqarlunilu Kalaallit Nunaanni Iltersuisarneq pillugu Iltersuisoqatigiit allattoqarfiannik pilersitsineq, siunnersuisoqatigiillu ingerlatsineri aningaasartuutaannik killilersuineq.

Imm. 1-imut

Allattoqarfik siunnersuisoqatigiit suliassaas pillugit allattoqarnermi tamanut tunngatillugu sullissinerata saniatigut inassuteqaatit, tusarniaanermi akissutit, nalunaarusiat il.il. sularineqarneranni peqataasassaaq, suliampilu ingerlatsinermi siunnersuisoqatigiit tapersertassallugit. Ilimagineqarpoq allattoqarfik tamassuma saniatigut ilitersuisarnermi apeqqudit pillugit kater-suisarnermi, ineriartortitsinermi ingerlatitseqqiisarnermilu peqataasassasoq. Aammattaaq § 12-imi ersippoq ilimagineqartoq allattoqarnek Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Iilitersuisar-fimmit ingerlanneqassasoq, tamannalu suliaqavinnermi isumaliutersuuteqarnermik tunngavi-lersorneqapoq.

Imm. 2-mut

Siunnersuisoqatigiit sulineranni ilaasortaaneq nammineq piumassuseq tunngavilugu pisarmat akissarsiaqaataanilu, ilimagineqarpoq taamaallaat angalanernut aningaasartuutit ullormu-siallu il.il. matuneqarnissaannik pisariaqartitsisoqassasoq.

§ 9-mut

Aalajangersagaq nutajuvoq, pineqarlunilu ilitersuisarnek pillugu sumiiffinni akisussaaneq.

Aalajangersakkami kommubestyrelsit ilitersuisussaataitanerat nunatsinni sumiiffinni assi-giinngitsuni atuuffia killilerneqarpoq. § 10-mut innersuussinermi oqaatigineqarpoq ilinniartu-nut ilinniakkamik nammassinnissaq ikaarsaariarnerlu pillugit ilitersuinermi kommunalbesty-relsit suliassaanni atuutitinnginneq. Ammattaaq immikkoortoq 2.2.5-imut oqaaseqaatit nalin-ginnaasut innersuussutigineqarput. Aalajangersakkap tassunga atatillugu kinguneraa nunaqar-finnut tunngatillugu ilitersuisussaataitaasoqartoq.

§ 10-mut

Aalajangersagaq nutajuvoq, ilinniarsiillu ilitersuisussaataitanerat allaqqalluni.

Inatsisitigut inissisimanermik atuuttumik allaaserinninneq pillugu immikkoortoq 2a-mi oqaaseqaatinut nalinginnaasunut atatillugu ersippoq ilinniagaqarfanni assigiinngitsuni pingaartu-mik ilinniakkamik naammassinninnissaq pillugu malittarisassanik aalajangersagaqartoq. Taamaammatt ilitersuineq, tak. aalajangersakkami oqaaseqaatigiit aappaat, ilinniarnerni ataa-siakkaani pisariaqartinneqartut assigiinngitsut isiginiarlugigt malittarisassat taakku tunngavi-galugit ingerlanneqartassaaq.

Ikaarsaariarneq pillugu ilitersuiarneq § 19, imm. 2-mi allaqqasooq eqqarsaatigalugu ikaarsaariarneq pillugu ilitersuisarnerup piareersarnerani ingerlanneralu sumiiffinni ilitersuisarfiit ilinniarfiit ikiortassavaat. Aalajangersakkami malittarisassat ilinniakkanut ataasiakkaanut atuuttut malillugit ikaarsaariarneq pillugu ilinniarfiit ilitersuisussaataitanerat takutippaat. Soorlu ersittoq kommunini ilitersuisarfiit ilitersuinerisa pineqarnerat apeqqutaatinngagu ilitersuinerup ingerlanneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa ilinniarfiit akisussaaffigaat.

§ 11-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu kommunit ilitersuisarfiisa inatsisitigut aalajangersaavigineqarnerannik takutitsilluni.

Imm. 1-imut

Siunnersuut naapertorlugu ilitersuisussaataitanermik kommunalbestyrelsit qanoq iliorlutik malinnissaat aalajangersakkami allaqqavoq, tamannalu taamaalilluni kommunit ilitersuisarfiit aqqitigalugit pissaaq.

Aammattaaq oqaatigineqassaaq Piareersarfiit atuuttut aqqutigalugit aalajangersakkap malinneqarnissaa kommunalbestyrelsit toqqarsinnaagaat. Taamaattoqarpat Piareersarfiit ingerlatitseqqiinerat pineqassaaq, inatsilli una malillugu ilitersuisarnermut atatillugu taamaallaat pissussaaffinnut tunngatillugu. Tamassumunnga pissutaavoq ilitersuisarnermut tungatillugu pisussaaffeqarneq kisimi pineqarmat ingerlatallu allat Piareersarfinni ingerlanneqartut pineqaratik. Kommunalbestyrelsit taamaalillutik aalajangersagaq malinniarlugu pisortat ingerlatsineranni sinaakkutiik nutaanik pilersitsisariaqanngillat.

Suliap ilitersuisarfinnit imikkoortortanik ilallugu imaluunniit ilitersuisarfiit arlallit aqqutigaugit suliarineqarnissaanik kommunalbestyrelsit tassunga atatillugu namminneq aalajangersaassapput.

Aammattaaq oqaatigineqassaaq aalajangersagaq oqaasertamigut inatsisit atuuttut pillugit suliffeqarnermi innersuussisarneq il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 5, imm. 3-mut oqaaseqaatini nalinginnaasuni taaneqartumut naapertuuttoq. Tassani ersippoq Inatsisartut peqqussutaat taanna malillugu kommunalbestyrelsit suliassaannik allaffissornikkut aqutsinermut ilitersuisarfinnik suliffeqarnissamullu innersuussisarfinnik kommunalbestyrelsit pilersitsisinnaasut. Immikkoortoq taanna suliffeqarnermi innersuussisarnermi suliassat allaffissornikkut aqunneqarnerannut pilersinnissaanut kommunalbestyrelsit taamaalillutik periarfisarisaat kommunini ilitersuisarfinnit § 11-imi taaneqartunit allaanerusumik siunertaqarpoq, tamannalu pissutigalugu malitassanut marlunnut taakkununga naapertuugani, aammattaaq takujuk imm. 2.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq kommunit ilitsersuisarnerisa qulakkeernissaannut kommunalbestyrelsit pisussaaffiat kommunini suliffeqarnermi innersuussisarnermi suliassaannut ataqatigiissarlugu ingerlanneqassasoq. Aalajangersagaq takutitsivoq ilitsersuisarnerit suliffisanillu innersuussisarnerit imminnut qanimut atasinnaasut.

§ 12-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, inuillu siunnersuut malillugu ilitsersuisutut atuuttussat piginnaasaannut piumasaqaatit allaqqallutik, tassungalu peqatigitillugu ilitsersuineri ininut piumasaqaatit qulliunerusut aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq kommunini ilitsersuisarfinni ilitsersuisartunut tunngatillugu atorfinitsitsisarnermi oqartussat kommunalbestyrelsit sinniisuuffigigaat, kommunalbestyrelsillu taamaammat inatsimmi piumasaqaatigineqartut ilitsersuisartut piginnaasaqarnerannut tunngatillugu aamma akisussaaffeqartut.

Aammattaq aalajangersakkami oqaasertat kingullianni ilitsersuisarnermi ininut piumasaqaatit allaqqapput. Kommuni ilitsersuisarneranik pilersaarusiornissamik allaffiillu naleqquttut aallavigineqarnissaannik kommunalbestyrelsit pisussaaffilerneqarput. Tamanna ilitsersuinerup akornusersorneqarani ingerlanneqarnissaanik isiginninniarnermut tunngavoq. Aalajangersagarli isumaqanngilaq kommunit ilitsersuisarnerat taamaallaat kommunit iniutaanni ingerlanneqassasoq, soorunalumi assersuutigalugu ujartuilluni ilitsersuisarnerit ilaanni taamatut pisoqarnaviangilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami oqaasertat siullianni ersippoq pitsaassutsimut piumasaqaatit pingaarneraattut ilitsersuisoq inatsit malillugu ilitsersuisinnaajumalluni Naalackersuisut akuerisaannik ilitsersuisartut ilinniarnermik naammassinnissimassasoq. Aalajangersagaq malitassamit pingaarnermit malinneqartariaqanngitsunik marlunnik imaqarpoq.

Malitassatut pingaarnermit malinneqartariaqanngitsoq siulleg tassavoq taamatut ilinniagaqanngikkaluarluni ilinniagaqarneq inuussutissarsiuteqarnerlu pillugit ilitsersuisarnermut tunngatillugu allamik naleqquttumik ilinniagaqanngikkaluarluni ilitsersuisoqarsinnaasoq. Ilinniakatut naleqquttut ilinniagaqarneq inuussutissarsiuteqarnerlu pillugit ilitsersuineri Naalackersuisunit akuerisaasumik ilinniartitsisinnaanertut assersuutigalugu taaneqarsinnaavoq nunani allani ilitsersuisarnermik ilinniagaqarsimaneq. Tamassuma saniatigut universitetimi naleqquttumik ilinniagaqarsimaneq pissutsit malillugit aamma atorneqarsinnaavoq. Ilinniarnernik ataasiakkaanik nalilersuineq aallavigalugu Naalackersuisut akuersisassapput.

Malinneqartariaqanngitsup aappaa aalajangersakkami oqaasertat aappaanni takuneqarsinnaavoq, taannalu utaqqiisaasumik malinneqartariannngitsuvoq. Malinneqartariaqanngitsunik mallittarisassap atornissaanut piumasaqaataavoq inuup ilitsersuisarnermi ilaatigut piginnaasaqartup pineqarnera, inuillu tassunga peqatigitillugu ilitsersuisartutut ilinniartuussapput imaluunniit ilinniarnepur assinganik aallartingajalerlutik. Taamaalilluni ataavartumik malinneqartariaqanngitsoq pineqanngilaq, tassa aalajangersakkami piumasaqaataammat ilinniagaqarneq pillugu piumasaqaat piffissap ilaani malinneqassasoq. Ilinniagaqarsimanermik piumasaqaammik malinnginnerup sivilissusia pillugu apeqqut nalilersorneqassaaq.

§ 13-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, pineqarlunilu paasissutissat immikkoortortaqaarfiit sumiiffinni akisussaasut paasissutissiisutaat tunngavigalugit nunami tamarmi paasissutissanik tunngavisnik pilersitsinissaq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq kinguneqarpoq ataatsimut paasissutissanut tunngavissiortoqassasoq, taakkuilu atorlugit ilitsersuisarnermi anguniakkat pillugit Naalackersuisut, kommunalbestyrelsit ilinniarsiillu annertunerusumik ilisimasaqalissapput, taamaammallu sammiveqartumik inunnullu ataasiakkaanut naleqqussakkamik suliniuteqarnermi aallaaviussallutik, kommuninilu ilitsersuisarfiit ersarissunik anguniagassinneqarlutik.

Paasissutissamik katersuivimmi tamarmiusumi isumannaallisaaneq, katersuivimmit paasissutissanik innuttaasut paasisaqarnissaat pillugit aammalu paasissutissat oqartussanut allanut ingerlateqqinneqartarnissaannik Naalackersuisut paasissutissat pillugit akisussaasuussapput. Naalackersuisut tassunga peqatigitillugu qulakkiissavat katersuivik pillugu taassumalu imarisaanik atornerqarsinnaaneraniillu inuit ataasikaat paasitinneqarnissaat.

Paasissutissat pineqarput ilitsersuisarnermi suliniutit aalajangersimasut aamma anguniakkat cpr-normui, ilinniagaqarnermi suliffeqarnermilu tunuliaqutat pillugit paasissutissat, tassunga ilanngullugiut anguniakkat pisariaqartitaannut tunngatillugu ilitsersuisarnerup sapinngisamik eqqortumik naleqqussarnissaanut periarfissiinissaq siunertaralugu suliffeqarnerup annertussusia. Paasissutissanik ataatsimut tunngaviit taamaalillutik ilinniarnepur inuit ataasiakkaat peqataaffigisaat peqataaffiginikuussaalluunniit pillugit paasissutissanik imaqaassapput, soorlu inuussutissarsiutinut ilinniarnepur, ilinniarnissamut piareersarluni ilinniarnepur, ingerlaqqilluni ilinniarnepur, meeqqat atuarfiat efterskolililu, højskolemiinneq kiisalu piginnaasanik qaffassaane-rusinnaasut allat, tassunga ilanngullugit inuit ataasiakkaat ilitsersorneqarnissaq pillugu sunik neqeroorfigineqarsimanerat pillugu paasissutissat. Ilinniagaqarneq pillugu paasissutissat eq-

qarsaatigalugit assersuutigalugu inuusuttut ilinniagaqarnissamut pilersaarummik malinnin-
rannik nalilersuineranut atorneqarsinnaassapput, takuuk tamanna pillugu § 21.

Paasissutissanut ataatsimut tunngaviit tamassuma saniatigut innuttaasut ilinniarnermi suliffe-
qarnermilu killiffiat, suaassusiat, ukioqqortussusiat il.il. pillugit nuna tamakkerlugu kommu-
ninullu agguarlugit naatsorsueqqissaarinerit suliarinerannut atorneqarsinnaassapput. Tamas-
suma kingunerissavaa politikikkut anguniakkanut tunngatillugu ineriartornermik nutaanik
tatiginarnerusunillu takussutissiortoqarsinnaaneq, paasissutissallu aamma ilitsersuisarnermi
suliniutinik ersarinnerusunik suliaqarnermi atorneqarsinnaassapput, tassungalu peqatigitillugu
isumalluutit atorneqarnerisa pitsaanagerusumik aqunneqarnissaat qulakkeerneqassalluni.

Tassunga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq maannakkut nalunaaruteqartussaasoqareersoq,
takukkit inatsisit atuuttut pillugit oqaaseqaatini nalinginnaasuni allaaserineqartut. Nalunaarte-
qartussaataaneq Suliffeqarnermut, suliffissarsiortut ilinniagaqalerniartullu sulilersinneqar-
tarnissaannut kiisalu Kalaallit Nunaannut suliarortartunut tunngasunik kommunalbestyrelsit
paasissutissanik nalunaaruteqartarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaa-
rutaat nr. 20 19. novembari 2007-imeersumut aamma Namminersornerullutik Oqartussat na-
lunaarutaannut nr. 17 ulloq 16. oktoberi 2007 Piareersarfinni qitiusumik ingerlatsiviit sulia-
minnik ingerlatsinerat il.il. naliliisarneq pillugu atavoq. Tamassuma saniatigut angusassatut
isumaqatigiissutit tunngavigalugit paasissutissanik kommunalbestyrelsit nalunaaruteqartarput.
Suliffeqarnermut, suliffissarsiortut ilinniagaqalerniartullu sulilersinneqartarnissaannut kiisalu
Kalaallit Nunaannut suliarortartunut tunngasunik kommunalbestyrelsit paasissutissanik nalu-
naaruteqartarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 20 19. no-
vembari 2007-imeersoq ingerlateqqinneqassaaq, tassa tassani pissutsit siunnersuumi § 13-imit
allaanerusut pineqartamata.

Imm. 2

Aalajangersakkami pineqarpoq ilinniarfiit ilinniarfiup ilitsersuisarneranik peqquneqarsinnaa-
nerannik Naalakkersuisut periarfissaannik, ilitsersuisarnerup sammiveqartinnerunissaata ataa-
siakkaanullu naleqqussarnissaata qulakkeerneqarnissaanik qulakkeerniarlugu peqqusisoqar-
pat.

Imm. 3-mut

Pisinnaatitaaneq pillugu aalajangersagaq pineqarpoq, taannalu malillugu Naalakkersuisut na-
lunaarutikkut ataatsimut paasissutissanut tunngavinnut nalunaarsuisarneq nalunaaruteqartar-
nerlu pillugit annertunerusumik malittarisassiorsinnaapput. Tamassuma saniatigut eqqarsaati-
gineqarsinnaavoq ilitsersuisarnermik nuna tamakkerlugu anguniakkat aallaavigalugit ilitser-
suisarnerup siunertaa, sinaakktai angusallu avammut saqqummiunneqartarnissaat pillugu
malittarisassiortoqarsinnaassasoq.

Aalajangersagaq nutaajuvoq, pineqarlutillu qulliunerusumik tunngaviit ilaat aammalu ilitersuisarnermi suliniut assigiinngitsut aqqissuunneqarnerannut ingerlanneqarnerannullu atatilugu isiginiagassat ilanngunneqartussat.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aallaqqaasiullugu tunngaviusumik tunngaviit ilaat ilitersuinermit atatilugu isiginiagassat innersuussutigineqarput. Ataqqinninneq eqqarsaatigalugu ilitersorneqartup nammineq aalajangiisinnaaneranik akuersarnermut tunngavoq, taamaammallu siunnersuisup siunnersorneqartup inissisimanagera kisimi nalilersorsinnaanngilaa, tassa naliliineq taana siunnersorneqartoq suleqatigalugu pisussaammat. Tassunga tapiliullugu siunnersorneqartoq naggataani nammineq ilinniagassatut inuussutissarsiutissatallu toqqagassani aalajangissavaa.

Taaguut naligiissitaaneq eqqarsaatigalugu, tamanna assigiinngiaatuunermik akuersarnermut ataqqinninnermullu tunngavoq. Iltersorneqartup piginnaasaanik pisariaqartitaanillu nalilersuineq siunnersorneqartup suliamik ingerlatsinermi piginnaasai taamalilluni kisimik pineqanngillat, taamatorluinnarli inuttut inuillu attaveqatigiittarneranni piginnaasat pineqarput.

Ammasuuneq pisunut, tassani siunnersuisoq tassunga peqatigitillugu ilitersuinermit ingerlatsineranut tunngavoq, tamanna siunnersorneqartumut tunngatillugu misissuinermit killiliinnermillu kinguneqarsinnaalluni. Assersuutigalugu pineqarsinnaapput paasissutissat ilitersuinerup ingerlanerani pissarsiarineqartut, assersuutigalugu ilinniagaqannginneq, suliffeqalernissamut piareersimanninneq pillugu apeqqut pisortat ikiorsiissutannik il.il. pisartagaqarnermut tunngatillugu sunniuteqarsinnaasut. Iltersuineq pisuni tamakkunani sapinngisamik ammasumik pissaq, naak tamanna ilitersuisup ilitersorneqartullu akornanni atassuteqarnermi ajoqutaasutut misigineqarsinnaagaluartoq. Ilimagineqarpoq ammasuuneq tassunga atatilugu ilitersuisup ilitersorneqartullu akornanni pisariaqartumik tatiginninnissap qulakkeerqarnissaanut tapersiissasoq.

Tatiginninneq eqqarsaatigerpiarlugu ilitersuinermit qulliunerusumik isiginiagassat ilaatut ilanngunneqarpoq. Tamanna tunngaveqarpoq ilimagineqarmat ilitersuinermit attaveqarnermi pisariaqartumik tatiginninneq tamakkiisumik ilitersuinermissamut tunngaviusumik pisariaqartuu-soq.

Aammattaaq aalajangersakkami ersippoq ilinniagaqarnissaq inuussutissarsiuteqarnissarlu pillugit ilitersuinermit inuit ataasiakkaat nalinginnaasumik iliniagaqarnermit atuarnermilu tunuliaqutaat, ilaatigut suliffeqarneq ilinniagaqarnerlu aqutugalugit aqqissuussaannngitsumik piginnaalikkat, ilaatigut inuttut piginnaasat allaavigineqassasut. Iltersuinermit tassunga peqatigitillugu ilinniarsimasunik sulisoqarnissamik pisariaqartitsinissatut ilimagisat ilanngunneqasapput. Taamaaliornikkut inuit ataasiakkaat periarfissaminnik ineriartortitsinissaannut atuinis-

saannullu ilitersuineq tapersiissaaq, taakkulu inuiaqatigiit tunngavigalugit takullugit. Aaqqissuussamik aaqqissuussaannngitsumillu ilinniarnert piginnaasaqarnerillu ilanngunneranni erseqqissarneqarpoq ilitersuinermi ataatsimut isiginnineq tunngaviusoq.

§ 15-imut

Aalajangersagaq nutaaq pineqarpoq, tassanilu ilitersuisarnerup aaqqissuunnissaanut imariisaanulu piumasaqaatit ilaat allaaserineqarput.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ilitersuinerup qanoq ingerlanneqarnissaanut tunngaviit ilaat allaaserineqarput, immikkoortullu suut ilanngunneqassanersut allaaserineqarlutik. Immikkoortut taaneqartut tamakiisuunngillat. Ingerlatseriaatsilli ataasiakkaat isiginiarnerisigut ilitersuineq killilersorneqanngissaa pingaartuuvoq.

Imm. 2-mut

Ilitsersuineq aalajangersagaq malillugu imminut atasutut aaqqissuunneqassaaq, tassani ilitersorneqartoq piginnaasaqarneq tunngavigulugu ilinniagassamik inuussutissarsiutissamillu toqqaanissamut piginnaasaqalissalluni. Tassunga peqatigitillugu ilitersuinerup ilitersorneqartut ataasiakkaat periarfissaannut naleqquttunngorlugu siuariartortitsinissaa pingaartuuvoq. Imminut atatitsinissamut siuariartortitsinissamullu piumasaqaat aamma ataasiakkaanik ilitersuinerup atuarnermi ilinniagaqarnermilu tamani imminut ataasunissaata siuariartortitsillunilu ingerlanneqarnissaata pingaaruteqassasusianut atavoq. Allanngorartitsinissaq pillugu piumasaqaat eqqarsaatigalugu tamanna ataasiakkaat pisariaqartitaat aallaavigalugit ilitersuinerup imariisaanut, aaqqissuunneranut piffissaliinermullu tunngavoq, aammalu ilitersorneqartup inuttut piginnaasai pingaartinneqassallutik, tassunga ilanngullugit timikkut tarnikkulluunniit pissutsit pissutsilluunniit allat ilitersuinermit sunniuteqarsinnaasut.

Naggasiullugu tikkuarneqarpoq ilitersuinermi ilitersorneqartup ilinniagaqarnissamut inuussutissarsiuteqarnissamminullu periarfissani pillugit isumaliuteqarnissaa isummersornissaalu pingaaruteqartut, taamaalilluni ilitersuineq ilitersorneqartup kissaatigisaanik isumaliutersuutigisaanillu sapinngisamik annertunerpaamik ersersitsissalluni, taamaammat ilitersorneqartup piviusorsiunngitsumik imminut isigisinnaanera ilitersuinermi soorunami sillimaffigineqassaaq.

§ 16-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu Naalakkersuisunut, kommunalbestyrelsinut ilinniarfinnullu tunngalluni. Aalajangersagaq suleqatigiinnissaq ilitersuinermi suliniutit assigiinngitsut

ataatsimut neqeroorutitut isikkoqarnissaannik atuunnissaannillu qulakkeerinnitsitsisoq pillugu piunasaqaammik takutitsivoq, taamaalilluni immikkoortuni assigiinngitsuni ilitsersuinerit assigiinngiiaarnerat pissutigalugu innuttaasut naleqqutinngitsumik assigiinngissuteqartoqarneranik misigisaqassanatik, tassanilu pineqarsinnaapput ilinniagaqarnermi suliffeqarnermilu immikkoortut. Ilitsersuineq taamaalilluni ilitsersuinerimik ingerlatsisut assigiinngitsut akornanni suleqatigiinnginnerup naammaginangitsumilluunnit suleqatigiinnginnerup kinguneranik avissaartuuffiusutut misigineqassanngilaq, taamaalilluni inuit ilitsersorneqarnissamik pisariaqartitsisut neqeroorutitut pisariaqartitaminnik matussusiiisunut peqataanissartik ajornakusoorutut isigilerlugu. Taamaammat ilitsersuisarnerup imminut atasuunissaanik siunertaqarluni aaqqiissutit siamasissut suleqatigiissutigineqassapput, taamaalilluni ilitsersorneqartup ilitsersuineq ataatsimoortutut eqqarsaatigilluakkatullu misigissallugu.

§ 17-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq ilinniagaqarnissaq inuussutissarsuteqarnissarlu pillugit ilitsersuineq inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit assersuutigalugu ilinniagaqarfimmuut ataatsimut immikkut mianerinninnermik tunngaveqassanngitsumik sunnerneqarsimassanngillat, tassunga ilanngullugit ilinniarfiit, suliamek ingerlatsisut, peqatigiiffiit il.il. Ilitsersuinerimik ilitsersorneqartup soqutigisai kisimik ingerlanneqassapput, oqaatigineqartutullu assersuutigalugu politikikkut soqutigisanut soqutigisanullu immikkut ittunut allanut tunngatillugu sumulluunniit attuumassuteqartinneqassanani. Tassunga atatillugu ilitsersuisup ilitsersorneqartumut suup pitsaaneruneranik illuinnaasiorluni naliliinera aamma immikkut soqutigisaqarnerussaaq.

§ 18-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq ammalu ilitsersinerimik suliassat suut soqutigisaqarfinnut agguarlugit inatsimmut ilanngunneqarnersut.

Imm. 1-imut

Ilitsersuisarnermi suliassani siunertat kisimik aalajangersakkami allaqqapput, imatut paasillugu ilitsersuinerimik suliassat qanoq suliarineqassanersut aalajangersakkami allaqqanngitsut, assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni ilinniagaqarnissamik periarfissat pillugit ilitsersuineq allakkanik nassiussinikkut, elektroniskinngorlugu allagaqarnikkut, oqarasuaatikkut saaffigininnikkut ataasiakkaannilluunniit oqaloqateqarnikkut il.il. pissanersoq. Suliassat tunngaviusumik chatertarfimmik pilersitsinikkut suliarineqarsinnaapput, tassani soqutiginnittut sammisat aalajangersakkami allaqqasut pillugit ilitsersorneqarsinnaallutik. Taamaalilluni ilitsersuinerimik suliassat ataasiakkaat taakkunani siunertat aallaavigalugit aalajangersakkami kisimik allaaserineqarput. Aamma ilimagineqarpoq ilitsersuinerimik suliassat allaqqasut tamakkii-

suunngitsut, ilitersuisullu suliamik ingerlatsineranni piumasaqaateqarfiullutik. Tassunga tapi-liullugu oqaatigineqassaaq ilitersuisoq ilitersuinermit atatillugu assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni ilinniarnissamut periarfissat pillugit ilitersuinermit, takuuk aalajangersakkami nr. 1, naammattoorsiguni ilinniagaqarnersiuteqarnissamik ilitersorneqarnissamik ilitersorneqartoq pisariaqartitsisoq, takuuk nr. 4, ilitersuisorlu naliliippat tamanna pillugu ilitersuisinnaanani ilitersuisup ilitersuisussaatitaani malissavaa ilitersuinermit immikkoortortaqaarfimmi ilitersuisumut allamut tamanna pillugu ilitersuisinnaasumut innersuussinikkut, aammalu assersuutigalugu Ilinniagaqarnersiutinik Aqutsiveqarfimmut aamma innersuussisoqarsinnaavoq. Soorlu oqaatigineqartuni ersittoq ilitersuinermit suliaassanit allaanerisut ilitersuinermit akuttungitsumik ilanngunnginneqartassapput.

Iltersuinermit suliaassat aalajangersakkami taaneqartut qanoq suliarineqarnissaat pillugu aalajangiineq eqqarsaatigalugu inatsit malillugu aqutsinermit periutsit nalinginnaasut kingunerannik ilitersueriaatsimik toqqaanermi tunngavissaqaanngitsumik aningaasaqarnermik mianerinnittoqassanngilaq. Tamanna isumaqarpoq ilitersueriaaseq ilitersorneqartup aallaqqaataanit pisariaqartitai isiginiarnagit toqqaarneqassanngitsooq. Tassunga ilanngunneqassaaq ilitersuinermit suliniut sipaarniarneq pissutigalugu piffissaanngitsukkut unitsinneqassanngitsooq. Tassungali peqatigitillugu imikkoortoq isumalluutinik pisariaqartitsiviusoq pineqarpat tunngavissalimmik aningaasaqarnermik mianerinninniarnep pisariaqarneranik tamanna aamma kinguneqassaaq. Assersuutigalugu ilitersuinermit neqeroorummik toqqaanermi siunnersorneqartup pisariaqartitaanik isiginninniarluni neqeroorummik aalajangersimasumik toqqaanermik kinguneqarsinnaavoq, tassungalu peqatigitillugu aningaasatigut naleqqunnerpaamik aaqqiisoqarluni. Aningaasaqarnermilli mianerinninneq pissutissaqassanngilaq tamanna ilitersorneqartumut aalajangersimasumik tunngaviusumik isiginninniarnep akiligalugu ingerlanneqarpat.

Tarnip pissusai pillugit nr. 6-imi pissutsit pillugit oqatigineqassaaq tassunga atatillugu psykologimmit ikiorserniarneqarnissamik periarfissat pilluigt taamaallaat siunnersuisoqarsinnaasoq, tassa katersaanermi ikiuineq siunnersuutip avataaniimmat.

Naggasiullugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi immikkoortuni ataasiakkaani, assersuutigalugu § 20, imm. 2-mi, ilitersuinerup qanoq ingerlanneqarnissaa pillugu aalajangersakkat aalajangersarneqarnikuusut.

Imm. 2-mut0

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq pineqarpoq, taannalu suliaassat imm. 1-imi taaneqartut annertunerisumik killilersornissaannut nalunaarusiornikkut atorineqarsinnaavoq. Allaffissornermit malittarisassat taamaattut tassaasinnaapput suliaassanik suliarinnerup qanoq ingerlanneqarnissaa, pitsaassutsimik angusanillu nalilersuinerit aammalu suliaqarfinnut allanut innersuussinerit pillugit aalajangersakkat. Aalajangersagaq aamma ilitersuinermit suliaassat aalajangersimasut arlallit imm. 1-imi allaaserineqartut aallartinneqarnissaat pillugu malittarisasiornermut atorineqarsinnaavoq.

§ 19-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu atuarfeqarfiup, ilinniarsiit ilitsersuiviillu akornanni suleqatigiinnissap ataqatigiissaarinissallu qulakkeerseqarnissaanik pisussaaffeqarneq aalajangersarneqarluni.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq tamanut tungasumik malittarisassatut pingaarnertut allanneqarpoq, taannalu malillugu kommunini atuariit ilitsersuisarfiillu akornanni tamatigut atavartumik suleqatigiit-toqartassalluni. Aammattaaq aalajangersakkami ersippoq kommunalbestyrelsit pisussaaffeqarnerat pineqartoq, tamannalu meeqqat atuariata ilitsersuisarfiillu kommunalbestyrelsit aqutsinermi oqartussaafiisa ataaniinnerannut sanilliunneqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq sumiiffinni ilitsersuisarfiit ilinniarsinnut aalajangersakkami taaneqartunut ikiuinissamik pisussaaffeqartut.

Piareersaaneq imatut paasineqassaaq ilinniartut ikaarsaariarneq pillugu ilitsersorneqarnissamut piareersarnissaat siunertaralugu aallarnisaalluni suliniutit. Assersuutigalugu pineqarsinnaavoq siunissami ilinniagaqarnissamut suliffeqarnissamullu kissaatit pillugit ilitsersorneqannginnermi eqqarsaateqarnissamik immaqalu taakku allannissaannik ilinniartut qinnuivigineqarnerat, tassunga ilanngullugit tamanna pillugu apeqqutit oqaasertalersorlugit.

Kommunini ilitsersuisarfiit ikiuunneranni pineqassapput inuusuttut iliniagaannut, ingerlaqqilluni ilinniarnernut ilinniarnissamik neqeroortinut naleqquttunut allanut atatillugu periarfissat, piunasaqaatit atugassaritinneqartullu pillugit ilitsersuineq, tassunga ilanngullugit meeqqat atuarianniit inuusuttut iliniagaannut ikaarsaariarnermut atatillugu immaqalu inuusutissarsiuteqarnissamik periarfissat pillugit.

Ilitsersuinermi sammisamut apeqqutaassaaq ilinniarsiit suut aalajangersakkami taaneqartut pineqarnerut.

Iliamagineqarpoq ilinniarnertuunngorniarnaq, inuusutissarsiutinut ilinniarnarit, efterskoli-miinnerit, ingerlaqqilluni ilinniarnarit, pikkorissarnerit assigiinngitsut ilitsersuinermi pineqasasut, tassunga ilanngullugit piginnaasanik annertusaanerit assersuutigalugu ilinniarnertuunngorniarsimmi ilassutaasumik pikkorissarnerit oqaatsinillu pikkorissarnerit kiisalu ilinniagaqarnissamut periarfissat naleqquttut allat.

Kisiannili tassaassaaq ilinniartit aalajangersimasooq ikaarsaariarneq pillugu ilitsersuinerup ingerlanneqarnissaanik akisussaaffeqartoq, ilinniartit kommunimilu ilitsersuisarfiup akornanni qanimut suleqatigiinneq apeqqutaatinnagu.

Imm. 3-mut

Iliuusissatut pilersaarut tunngavigalugu aalajangersagaq isigineqassaaq, taannalu meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1 aamma 2 naapertorlugit atuartup ilinniartitsisuni isumasioqatigalugit suliarissavaa ingerlaavartumillu nalilersuisarnermi ilaassaaq aammalu atuartup ingerlaqqilluni atuarnerni ilinniarnerniluni aallaaviussalluni, takuuk tamanna pillugu oqaaseqaatini nalinginnissaani immikkoortoq 2.3.1-mi allaqqasut. Ilisimatitsinerup tunngaviuvoq, iliuusissatut pilersaarutit kommunini ilitsersuisarfiit meeqqat atuarfianni naammassereermermi ilinniagaqarnissamut iliuusissatut pilersaarutit suliarinerani atortussaammagit, tak. § 21, aalajangersagaq kingulleq taaneqartoq naapertorlugu paasinarsissappat tamanna atorfissaqartinneqartoq.

Atortunik ilitsersuinerup pisariaqartunik kommunini ilitsersuisarfiit tigusaqarnissaanik kommunalbestyrelsit qulakkeerinnissaanik aalajangersaanissaq pissusissamisoortutut isigineqarpoq, tassunga ilanngullugit atuarfimmi naammassinerup upernarsaatit karakterillu pillugit paasissutissat. Taamaaliornikkut meeqqat atuarfiata paasissutissanik ingerlatitseqqii-simanageranik nalornineq pinngitsoortinneqassaaq.

Imm. 4-mut

Iliuusissatut pilersaarutit meeqqat atuarfianni suliarineqartut ilinniarnertuunngorniartimmut, inuussutissarsiuutinut ilinniartimmut imaluunniit qitiusumik ilinniartimmut ilinniartut aallartifimmut aamma nassiuunneqarnissaat tunngavilersorneqarpoq ilinniartitsinerup aaqqissuunneqarnissaannut ilinniartullu ataasiakkaat ilinniarnissaannut iliuusissatut pilersaarutit ilanngunneqarnissaat pingaartuummat.

Imm. 5-imut

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq pineqarpoq.

Pisinnaatitsissut atornerqarnissaavoq assersuutigalugu suliaqarfiit aalajangersakkami taaneqartit akornanni attaveqartarneq pillugu aalajangersakkanik aalajangersaanerup, tassunga ilanngullugu suliaannut suleqatigiissutigineqartussanut tunngatillugu ilisimatitsissuteqartussaataaneq. Tamassuma saniatigut pineqarsinnaapput aqutsisoqatigiinik suleqatigiinnermilu ataatsimut ataatsimiititalianik pilersitsinerup suliaqatigiinneq pillugu aaqqissuussaannikkut aalajangersakkanik aalajangersaanerit aammalu ilitsersuisarnermi suliniut ataatsimoorluni ataqatigiissarneqartanerit ingerlateqqinneqartanerallu pillugit malittarisassiornerit pineqarsinnaapput.

§ 20-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu inussuttunut immikkut ilitserorneqartussamik pisariaqartitsisunut tunngatilugu ilitseruineq pineqarluni.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq tamanut tunngasumik pisussaaffittut allanneqarpoq, inuusuttunut immikkut ilitseruiffiqineqaratik ilinniagaqarnermut suliffeqarnermulluunniit tunngatillugu ingerlaqqinngitsooriaannaasunut tunngatillugu ilitseruinerit tamarmik tassani pineqarput.

Aalajangersakkami allaqqavoq sammiveqartumik ilitseruineq qaqugukkut pisariaqalissanersoq, kisiannili sammiveqartumik ilitseruinerup sumik imaqarnera pineqarani. Tamassumunnga pissutaavoq ilitserorneqarnissammik pisariaqartitsinerit assigiinngitsut pineqartussaanerat.

Immikkut ilitserorneqarnissamik pisariaqartitsineq tunngavilersorneqarpoq tarnip pissusaatigut timikkullu piginnaasakineq atuarnermilu piginnaasat naammanginnerat. Taassuma saniatigut pissutsit assersuutigalugu tamatigut takkutuaannanginneq, atornerluineq, kiserliorneq allatullu iliuseqartarnek ilinniakkatigut, inuttut inuilluunniit attaveqatigiittarneranni ajornartorsiutinut aallaaveqartut immikkut ilitseruineq aallartinneqartariaqarneranut aalajangiisuusinnaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ersippoq inuusuttunut ilitseruinerimi, ilinniagaqarnermi suliffeqarnermi luunniit naammaginartumik inissisimanngitsunut tunngatillugu ilinniagaqarnermi suliffeqarnermilu periarfissat pillugit ujartuilluni ilitseruisoqartassasoq. Tamanna isumaqarpoq inuusuttut ilinniarnisamut piareersalutik inuussutissarsiutinullu ilinniartut kiisalu ingerlaqqillutik ilinniartut aalajangersakkap avataaniittut.

Paasineqaraangat inuusuttoq aalajangersakkami pisuni allassimasuniittoq, assersuutigalugu meeqqat atuarfianni naammassereernermit qaammatit arlaqartut qaangiunneranni ilinniagaqarnermik aallartitsinikuunngitsoq, pineqartumut ujartuilluni ilitseruisussaataaneq atuutilertassaaq.

Anguniakkanut taakkununga tunngatillugu ilitserueriaatsimut toqqarneqartumut pissutaavoq nassuerutigineqarmat ilitserorneqarnissamik pisariaqartitsinerpaat ilitseruinerimi immikkoortunit atortorissaarnerpaanit anguneqarneq ajortut. Tassunga ilanngunneqassaaq anguniakkat nammineerlutik ilitserorneqarnissamik namminneq pisinnaagajuttannginnerat piuumassuseqarajuttannginneralluunniit. Taamaammatt pisuni taamaattuni ilitseruineq allaffiit qimallugit anguniakkat sumiiffianni ingerlanneqartariaqarpoq.

Imm. 3-mut

Ilinniagassamik suliffigisassamilluunnit inuusuttut isumaliutersuutaannik periarfissaannillu paasiniaanissamik erseqqissaanissamillu pisussaaffeqarnermik aalajangersagaq imaqqarpoq, taamaalilluni tamakkiisumik aalajangiinissamut tunngavissaqarnissamut tunngatillugu taakku sakkuupput. Inuusuttut tassunga peqatigitillugu inuusuttup ilaqutaanut tunngatillugu aalajangiinissamut tunngavissaq pillugu tapersiinissaq isumaqatigiinnissarlu siunertaralugit inuusuttup angerlarsimaffia peqataatinneqassaaq, ilimagineqarporlu aalajangiinissamut tunngavissaq pillugu inuusuttup ingerlatitsiinnarnissaanut periarfissat annertusisinneqassasut. Tamanna isumaqqarpoq inuusuttup angerlarsimaffia nammineq isumaliutersuutai kissaatigisaalu aallaavigalugit aalajangiinissamut tunngaviit aalajangerniarneranni peqataanissamut kaammattorneqassasoq. Aalajangersakkami tassunga peqatigitillugu oqaatigineqarpoq aalajangiinissamut tunngavimmi inuusuttup nammineq isumaliutersuutai kissaatigisaalu ersersinneqassasut. Ilitsersuineq taamaaliluni inuusuttup nammineq piginnaasai aallaaviusumik tunngavigineqassapput, aammalu inuusuttup ukioqassusia perorsimassusialu malillugit naleqquttumik pingaartilugit inuusuttup isumai tamatigut ilanngunneqartassapput.

Imm. 4-mut

Ukioqassutsikkut suli inersimasunngornikuunngitsunut ilinniagaqarnermi nammaginangitsumik inissisimasunut ilitsersuinermit aalajangersagaq tunngavoq, takuuk imm. 1. Pisuni taamaattuni piunasaqaataavoq angajoqqaatut oqartussaasuseqartut annertuumik peqataatinneqartarnissaat. Tassunga atatillugu aamma pingaartuuvoq Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi piunasaqaatit aammalu piginnaasaqalerfiusumik ilinniagaqarnerup naammassinissaata pingaaruteqassusianik angajoqqaatut oqartussaasusillit paasitinneqarnissaat. Ilitsersuinermit sulissaq taamaalilluni angajoqqaatut oqartussaasusillit peqataatillugit sapinngisamik ingerlanneqassaaq. Tamassuma pisinnaannginera paasinarsissappat ilitsersuinermit suliniutit aalajangersimasut tunuliaqutaat, siunertaat imarisaalu minnerpaamik angajoqqaatut oqartussaasusilinnut erseqqissarneqassapput. Tassunga peqatigitillugu ilanngunneqassaaq angajoqqaatut oqartussaasuseqartut inuusuttumillu isiginiarneq isumaqatigiinngissutaappata inuusuttumut pitsaanerpaaq aallaavigalugu ilitsersuineq pingaartinneqassaaq, taamaalillunilu pingaarnepaajulluni.

Imm. 5-imut

Tulleriinnilersuinerit ilitsersuinerup isikkulersorneranut tunngatillugu isiginiarneqartussat tunngaviusumik isiginiarneqarnissaat aalajangersakkami allaqqavoq, ilitsersuinerup imarisaa ingerlanneqarneralu eqqarsaatigalugit. Taakku ilaatigut assersuutigalugu ilitsersuisup ilitsersorneqartup ilitsersorneqarnissamik pisariaqartitsineranik kisimiilluni nalilersuisinnaannginera pillugu § 14-imi allaqqasumut ilaatigut tunngavoq, tassa nalilersuineq ilitsersorneqartoq suleqatigalugu pissammat, aammalu ilitsersorneqartoq ilinniagassamik inuusutissarsiutissamillu toqqaanissamik nammineq naggataatigut aalajangiissalluni.

Aalajangersakkami taamaalilluni piumasaqaataavoq ilitersuineq sapinngisamik ilitersorneqartup piumasai tunngavigalugit ingerlanneqassasoq, aammalu ilitersuinermi inuusuttoq inisimaviani naapillugu, tamannalu piviusutut allamillu isumaqartillugu paasineqassaaq.

§ 21-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu ilinniagaqarnissamut iliuusissatut pilersaartup suliarineqarnera pineqarluni.

Imm. 1-imut

Kommunini ilitersuisarfiit ilinniagaqarnissamut iliuusissatut pilersaarut qaqugukkut suliaqarnissaat pillugu apeqqut alaajangersakkami killilersorneqarpoq. Tassunga atatillugu ersippoq, ilinniagaqarnissamut iliuusissatut pilersaarummik suliaqartussaataaneq inuusuttunut 18-it inorlugit ukiulinnut § 20, imm. 2-mi pisuni taaneqartuni inissisimasunut taamaallaat atuuttoq. Tamassuma saniatigut piumasaqaataavoq, angajoqqaatut oqartussaasuseqartut suliami tassani annertunerpaamik peqataatinneqassasut. Tamanna isumaqarpoq angajoqqaatut oqartussaasuseqartut ilinniagaqarnissamut pilersaarut minnerpaamik takusinnaassagaat oqaaseqatillu tassunga ilanngullugit.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq isumaqarpoq ilinniagaqarnermi iliuusissatut pilersaarutit meeqqat atuarfianni suliarineqartut inuusuttut illinniagassamik suliffissamillu toqqaanerannut tunngatillugu paasissutissanut suli naleqquppata ilinniagaqarnissamut pilersaarutini annertuumik ingerlateqqineqassasut. Aalajangersakkami oqaasertat aappaanni iliuusissatut pilersaarummik meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmi inatsit malillugu suliarineqartussaataasumut tunngatillugu sumilluunniit pissuteqarluni suliarineqarsimanngeriataarsimannginnissaa piareersimaffigineqarpoq. Aalajangersagaq tamassuma saniatigut meeqqat atuarfiannut namminersortunut, efterskolinut højskolinullu iliuusissatut pilersaarutip suliarinissanut pisussaaffeqanngitsunut tunngatillugu atorineqarsinnaavoq. Pisuni taakkunani kommunini ilitersuisarfiit namminneq suliaqarnissamut pisussaaffeqarput, iliuusissatut pilersaarut sulinermi tunngavittut aallarniutaasinnaasoq pigineqanngikkuluartoq. Aalajangersakkami tamassumunnga peqatigitillugu ersippoq inuusuttut atuarfigisimasaat iliuusissatut pilersaarummik suliaqarsinnaasimanngitsoq ilinniagaqarnissamut iliuusissatut pilersaarutip imarisaanik immersuinermit tunngatillugu kommunit ilitersuisarfiinut ikiuutissasoq. Tamassumunnga pissutaavoq ilimagineqarmat inuusuttut ilinniakkani piginnaasaannik piginnaasanillu naleqquttunik allanik atuarfik annertunerpaamik ilisimaqartoq, tassunga ilanngullugit inuusuttut immikkut pisariaqartissinnaasaat.

§ 22-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu ilinniagaqarnissamut iliuusissatut pilersaarutit imari-saatigut minnerpaamik piumasaqaatit ilaat aalajangersarneqarlutik.

Ilinniagaqarnissamut iliuusissatut pilersaarutit inuusuttut ilinniagassamik toqqaaneranni kiisa-lu taakku eqqortinissaannut piumasaqaatini siunertat saniatigut inuusuttumik ilisarititsinermik imaqaassapput aammalu inuusuttut ilinniagaqarneq inuusutissasiulluunniit pillugu anguniaga-risinnaasaat isumaliutersuutaallu ilitsersuisullu taakkununnga oqaaseqatai allaqaassapput. Ilin-niagaqarnissamut iliuusissatut pilersaarummi ilaassapput ilinniartitsissutini inuttullu ineri-ar-tornissamut periarfissat, tassunga ilanngullugit ilinniartitsissutini, inuit attaveqaqatigiittarne-ranni aaqqissuussaannngitsumillu piginnaasat kiisalu sulinermi iliuuserisartakkat inuusuttullu siunissami atuarnissamik ilinniagaqarnissamilluunniit toqaanissaasa aaqqissuunnerannut tun-gaviussallutik. Aammattaaq pissutsit inuusuttup ilinniagaqarnermik aallartinneranni immikkut isiginiagassat allaqqasariaqarput, tassunga ilanngullugit taperserneqarnissamik pisariaqartitsi-nerusinnaasut tamassumunnga uppersaatit pisariaqartut ilanngullugit.

Aammattaaq aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaanni ersippoq ilinniagaqarnissamut piler-saarut tamanut tunngasunngorlugu allanneqassanngitsoq. Ilinniarnermi anguniakkat angune-qarnissaannut tunngatillugu suliniutissat aalajangersimasut aallartinneqartussat allaaserine-qassapput, taamaalilluni iliuusissatut allassimasut tungavigalugit imaaliinarluni sammiveqar-titsilluni iliuuseqartoqarsinnaaniassammat. Tassaasinnaapput inuusuttut assersuutigalugu Pia-reersarfimmi ilinniartitsissuni piginnaasanik qaffaanerisa ilaannik aallaqqaasiullugu allaase-rinninnerit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq ilinniagassamik toqqaanermi ilinniagaqarnissamut iliuusissa-tut pilersaarummi anguniakkat ingerlatiinnarneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa siunertaralu-gu oqaloqateqartussaataaneq, aammalu ilinniagaqarnissamut iliuusissatut pilersaarutit aaq-qivigineqanissaa tassunga atatillugu periarfissaassaaq. Soorlu aalajangersakkami ersittoq aalajangersakkami oqaloqatigiinninnissatut taaneqartunit amerlanerusunik ukiumoortumik oqaloqateqartarnissamik kommunini ilitsersuisarfiit aalajangiisnaapput.

Imm. 3-mut

Pisinaatitsineq pillugu aalajangersagaq pineqarpoq, tassani ilinniagaqarnissamut iliuusissatut pilersaarutit kommunini ilitsersuisarfinni suliarineqartut pillugit Naalakkersuisut nalunaaru-siornikkut annertunerusunik malittarisassiorsinnaallutik.

Ilaatigut aalajangersarneqarsinnaavoq ilinniagaqarnissamut iliuusissatut pilersaarutit ske-manngorlugit allanneqassasut, tassunga ilanngullugu elektroniskinnngortillugit, aammalu uninngatitsisarneq pillugu malittarisassior-toqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugit ilinniagaqar-nissamut pilersaarutit pissarsiarineqarsinnaanissaat kiisalu nutarterisarneq pillugu aalajanger-

sakkt tassunga illanngullugit ilinniagaqarnissamut iliuusissatut pilersaarutini paasissutissat ilanngunneqarsinnaanissaat.

Imarisaannik killilersuineq eqqarsaatigalugu pineqarsinnaapput paasissutissat aalajangersimasut inuusuttut ilinniagaqarnissamut pilersaarummi ilanngullugit allatassaar pillugit aalajangersakkt, paasissutissat inuusuttut siunissami ilinniagaqarnissamut inuusutissarsiteqarnissamullu periarfissaannut tunngatillugu pingaaruteqarpata.

§ 23-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu inuusuttunut angajoqaatut oqartussaassuseqartunut tunngatillugu pisuni § 20, imm. 2-mi taaneqartun tamanut tunngatillugu ilisimatitsisussaati-taaneq pineqarluni.

Aalajangersakkami siunertaavoq ilinniagaqarnissami periarfissanik angajoqaatut oqartussaassuseqartut uparuunneqarnissaat, tassunga ilanngullugu taakku qanoq anguneqarsinnaanerannik nassuiaallugit. Pingaartumik ilaqutariinnut ilinniagaqartanngitsunut tunngatillugu ilinniagaqarnissamut periarfissat suunerisa erseqqissarnissaat pissusissamisoorpoq, tassunga ilanngullugit inuusuttup siunissaanut tunngatillugu taakku sunik pitsaasumik kinguneqarsinnaaner-sut. Toqqaannangitsumik tassaniippoq ilinniarnissamut periarfissat taakku qanoq kinguneqavissinnaanerannik naammanngitsumik ilisimasaqarnerup kingunerannik ajornakusoorsinnaagaluartunik takujuminnaassinnaagaluartunillu nalorninarunnaarsitsiniarnissami suliassaq. Aalajangersakkami siunertaavoq inuusuttut ilaqutaasa qaninnerit inuusuttut ilinniagassamik toqqaaniarneranni tapersuisitsilernissaat.

§ 24-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu ilitsersuisarnermi suliassat aningaasalersornissaat pineqarluni.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ersippoq suliassanik sularinnermik aningaasalersuineq ingerlatsivinnut inatsit malillugu suliassanik sularinnittussaataasunut tunngasoq.

Aammattaaq ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq Piareersarfiit suliassanik sularinnittarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni § 10-imi aamma ersittoq Namminersorlutik Oqartussat sullissinissamik isumaqatigiisummi suliassatut aalajangersakkt sularineqarnissaat siunertaralugu aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutissatut aalajangerneqartut iluanni Piareersarfinnut ingerlatsinermut tapiissuteqartartut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq Kalaallit Nunaanni Ilitsersuisarnek pillugu Sinnersuisoqatigiit ingerlatsinerannik aningaasalersuineq.

§ 25-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu angusassat pillugit isumaqatigiissutit pineqarlutik. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq Piareersarfiit suliassanik suliarinnittarnerannut tunngatil-lugu Namminersorlutik Oqartussat kommunalbestyrelsillu akornanni sullissinissamut isumaqatigiissutit atorlugit angusassat pillugit isumaqatigiissusiortoqareernikuusoq, takkuuk oqaa-seqaatini nalinginnaasuni immikkoortup 2a-p ataani Namminersornerullutik Oqartussat nalu-naarutaat nr. 17 ulloq 16. oktoberi 2007 Piareersarfinni qitiusumik ingerlatsiviit suliaminnik ingerlatsinerat il.il. naliliisarnek pillugu taaneqartoq. Siunnersuumi taamaallaat ilitsersuisar-neq pillugu angusassat pillugit isumaqatigiissusiornissaq pisussaaffiliissutaavoq. Kisiannili taakku angusassat pillugit isumaqatigiissutit allat assiginissaannut akornutissaqanngilaq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq suliassat siunnersuummi taaneqartut suliarineqar-nissaasa qulakkeernissaanut angusassatut isumaqatigiissutit aaqqiivigineqarnissaannik Naa-lakkersuisut kommunalbestyrelsillu pisussaaffeqartut.

Angusassat pillugit isumaqatigiissutit isumaqatigiissutigineqassapput salliutillugu kommunit ilitsersuisarfiisa suliassaannik annertunerusumik erseqqissaanissaq siunertarlugu, tassunga atatillugu taakku suliarineqarnissaat. Tassunga oqaatigineqassaaq angusassatut isumaqatigiis-sutit isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsisit nalinginnaasut isumaat malillugu isumaqati-giissutaanngitsut. Angusassat pillugit isumaqatigiissutit tassunga taarsiullugu paasineqassap-put isumaqatigiissutinut assingusuusut, tassani kommunit ilitsersuisarfiinut politikikkut si-naakkutit aalajangersimasut aammalu ilitsersuisarfiit suliassanik suliarinnittarneranni pisariilli-saanermut pitsaassutsimillu ineriartortitsineranut suli tapersiisarnissaat pillugit siunnersuisar-fiit ingerlatsineranni angusassaattut piumasaqaatit arlallit allaqqallutik. Angusassat pillugit isumaqatigiissutit taamaalillutik kommunini ilitsersuisarfiit ingerlataasa siunissami ineriartor-tinneqarnissaannik kissaatigineqartoq pillugu tassanilu politikikkut atugassaritinneqartut pil-lugit Naalakkersuisunit kommunalbestyrelsillu nalunaarutigeqatigiiffigaat. Angusassat pillugit isumaqatigiissutit atuutilersinneranni siunertaq taamaalilluni tassaavoq ilaatigut kommunini ilitsersuisarfinnut piumasaqaatinik eqqortunik uuttorneqarsinnaasunillu aalajangersaanissaq ilaatigullu piumasaqaatinik imatut aaqqiinissaq isumaqatigiisutit ilitsersuisussaataitanermik piviusorsioortumik tamatigut takutitsissallutik.

Imm. 2-mut

Angusassat pillugit isumaqatigiissutitut imarisaatigut minnerpaamik piunasaqaatit ilaat aalajangersakkami aalajangersarneqarput. Angusassat pillugit isumaqatigiissutit imatut suliarineqassapput, kommunit ilitsersuisarfiisa ingerlatingerisa erseqqarissuunissaat uppersaasiortar-nissarlu qulakkeerneqarlutik. Angusassat pillugit isumaqatigiissutit taamaalillutik aqutsinermi sakkuupput, ilitsersuisarfiit suliaasaat taakkulu annikinnerpaamik annertussissaat isumaqatigiissutaasutut ingerlanneqarnissaat aningaasaliinermi piunasaqaatigineqarsinnaalersillugit.

Aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaanni anguniagassat taaneqartut eqqarsaatigulugit, taakku angusassatut anguniakkanut taakkunungalu aningaasanut immikkoortitanut tunngatil-lugu kommunalbestyrelsit suliaassanik ingerlatingerisa angusassallu anguneqarnerisa erseqqarissuunissaannut tapersiissapput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami angusassat pillugit isumaqatigiissutit anguniagassat taaneqartut anguneqannginneranni Naalakkersuisut pineqaatissiinissamut periarfissaat aalajangersarneqarput.

Naalakkersuit aammattaaq pissutsit isumaqatigiissutit isumaqatigiissutigineqartunut akerliu-sinnaasunik kommunalbestyrelsinut ataavartumik uparuaasarnissamut pisussaaffeqarput. Assersuutigalugu tassaasinnaapput ilitsersueriaatsit aalajangersimasumik amerlassusillit ator-neqarnissaat pillugu piunasaqaatinik malinninnginneq. Angusassat pillugit isumaqatigiissu-mik eqqortitsinnginnermi aalajangersakkami taaneqartunit allaanerusunik pineqaatissiinissaq inatsimmi ilaangilaq, tamassumunngalu pissutaavoq inatsisit tunngavigalugit isumaqatigiis-sutit pineqannginerat.

§ 26-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, aammalu siunnersuummi nakkutilliineq pillugu aalajangersagaq, paasissutissanik misileraanermillu aqqissuussinerit pillugit pisariaqartunik pissarsisinnaaneq pineqarlutik.

Imm. 1-imut

Nakkutilliineq isumaqarpoq kommunit inatsimmik aqutsinerat inatsimmi aalajangersakkanut akerliuppat Naalakkersuisut kommunalbestyrelsinut piunasaqarsinnaasut. kommunalbestyrel-sit piunasaqaat malinnigippassuk apeqqut Naalakkersuisut Kommuninik Nakkutilliisoqar-fimmut suliaassanngortissinnaavaat.

Imm. 2-mut

Naalakkersuisut nakkutilliinermik suliaasaat suliaassallu inatsimmi aalajangersakkat tunngavi-galugit Naalakkersuisut inatsit malillugu suliaqarnissaannut pisariaqartutut isigineqartunik kommunalbestyrelsit paasissutissanik piunasaqarfigineqarsinnaanerat pinnaatitsissuummi ilaa-

voq. Taamaammat pineqarsinnaapput assersuutigalugu ilitsersuisarmik nalilersuineq ineriartortitsinerlu, tak. § 3, nr. 1, kommunini ilitsersuisarfinik pilersitsineq ingerlatsinerlu, tak. § 11, imm. 1, ilitsersuisarnerup ilitsersuisunit piginnaasaqartunit suliarineqartarnissaata qulakkeerneqarnera, tak. § 12, § 13, imm. 1 naapertorlugu kommunalbestyrelsit nalunaaruteqartussaati-taanerat imaluunniit assersuutigalugu ujartuilluni ilitsersuisussaatitaanerup malinneqarnissaa, tak. § 20, imm. 2.

Imm. 3-mut

Ilitsersuisarnerup allanngorartuunnginnera tunngavigalugu aalajangersagaq isigineqassaaq, kisiannili isiginiagaalluni ineriartortuartoq, taamaamalu ilitsersueriaatsinik nutaanik il.il. ineriartortitsineq ataavartumik sammisaavoq. Taamaammat inatsimmi pisinnaatitsissutip tunngavianiissinnaanngitsunik kommunalbestyrelsit ilinniarfiilluunniit suliniutinik aallartitsinissamik kissaataat pillugit aalajangersakkamik ilanngussinissaq pissusissamisoortutut nalilerneqarpoq. Pineqartoq tassaasinnaavoq ilitsersuinermi suliniutinik aalajangersimasunik ingerlatsineq. Aalajangersakkap atorineqarnissaanut piumasaqaataavoq ingerlatat piffissami killilimmi sivisussuseqartut pineqarnissaat, tassa aaqqiinerit ataavannerusut aalajangersakkap avataaniimmata. Misileraanermi aaqqiissutaagallartut sivisussusissannt ilitsersuisarnermi suliniutip sunneranit aalajangerneqassaaq.

Tamassuma saniatigut oqaatigineqassaaq misileraanermi aaqqiinerit inatsimmi qulliunerusumik siunertamut akerliunngitsut pineqartussaasut.

§ 27-imut

Siunnersuutip piffissaq atuutilersinneqarnera aalajangersakkami allaqqavoq, tannalu inassuterqaatit ilitsersuisarnermut tunngatillugu saqqummiuneqartut piaartumik piviusunngortinnissaat siunertaralugu aalajangerneqarpoq. Tamanna ilitsersuisarnermut tunngatillugu pitsaassut-sip qaffanneqarnissaanut piaarnerpaamik tunngaviliinissamik kissaateqarneq tunngavilugu isigineqassaaq.

Tassunga peqatigitillugu immikkoortumi nalunaarut atuuttoq siunnersuutip pilersinnissaanut inatsisitigut inissisimanermit siunnersuummit pilersinneqartussamut naleqqutinngitsoq atorunnaarsinneqarpoq, siunnersuullu aamma piviusumik atuuttumik takutitsinngilaq, tak. inatsisit atuuttut pillugit tamanna pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2a-mi allaqqasoq

Tamassuma saniatigut oqaatigineqassaaq Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 17 ulloq 16. oktoberi 2007 Piareersarfinni qitiusumik ingerlatsiviit suliaminnik ingerlatsinerat il.il. naliliisarneq pillugu aalajangersakkat ilaat atorunnaarsinneqarnissaat siunnersuutigissallugu isumaliutigineqarnikuusoq. Tamassumunnga pingaartumik pissutaavoq pissutsit nalunaarummi allaqqasut ilaat siunnersuummi killilersorneqarnerat. Ilimagineqarporli nalunaarummik

ilaannakortumik atorunnaarsitsineq nalunaarummik allanngortitsinermut sanilliunneqarsinnaasoq, tamannalu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussani malittarisassat suliarineqartarnerannut najoqqutassanut atuuttunut naleqqutissanngilaq. Taamaammat ilimagineqarpoq nalunaaruummi aalajangersakkat pineqartut siunnersuummi aalajangersakkat salliutinneqaraluartut ingerlatiinnarneqassapput, tak. periuseq *lex superior*.